

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Využití Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost v České republice
Use of the Human Resources and Employment Operational Programme in the Czech
Republic

Student: Radka Válková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Eva Poledníková

Ostrava 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra evropské integrace

Zadání bakalářské práce

Student: **Radka Válová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6210R004 Eurospráva
Specializace: 00 Eurospráva
Téma: **Využití Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost
v České republice**
**Use of the Human Resources and Employment Operational Programme
in the Czech Republic**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Podpora lidských zdrojů a zaměstnanosti v kontextu regionální politiky EU
 3. Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost jako nástroj podpory zaměstnanosti v ČR
 4. Analýza a zhodnocení čerpání dotačních prostředků z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost v ČR
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-74001-11-6.
HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK. *Kohezní politika v širších souvislostech*. Žilina: GEORG, 2010. ISBN 978-80-89401-19-2.
MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Aktuální stav čerpání. *Strukturální fondy EU* [online]. 2013 [cit. 25.10.2013]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz>

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Eva Poledníková**

Datum zadání: 22.11.2013

Datum odevzdání: 09.05.2014

Ing. Boris Navrátil, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně. V seznamu použité literatury uvádím veškerou literaturu a elektronické zdroje, které byly pro tvorbu mé bakalářské práce použity.

V Ostravě dne 9. května 2014

.....Válová

Radka Válová

Touto cestou bych ráda poděkovala Ing. Evě Poledníkové za odbornou pomoc, cenné rady a připomínky a veškerý věnovaný čas při vedení bakalářské práce.

Obsah

1 Úvod	5
2 Podpora lidských zdrojů a zaměstnanosti v kontextu regionální politiky EU	7
2.1 Problematika lidských zdrojů a zaměstnanosti v EU	7
2.1.1 Vymezení pojmů lidské zdroje, zaměstnanost, míra zaměstnanosti a politika zaměstnanosti	8
2.1.2 Provázanost politiky zaměstnanosti s ostatními politikami	8
2.1.3 Aktuální stav zaměstnanosti v Evropské unii	9
2.1.4 Evropská politika zaměstnanosti a její nástroje	10
2.2 Teoretická východiska regionální politiky EU	15
2.2.1 Vývojové etapy regionální politiky EU	17
2.2.2 Regionální politika EU v programovacím období 2007-2013	20
2.2.3 Regionální politika EU v programovacím období 2014-2020	24
3 Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost jako nástroj podpory zaměstnanosti ČR	28
3.1 Podpora zaměstnanosti v České republice prostřednictvím Strukturálních fondů EU	29
3.1.1 Podpora zaměstnanosti v České republice v programovacím období 2007-2013	30
3.1.2 Regionální politika EU v České republice v programovacím období 2014-2020	34
3.2 Charakteristika OP Lidské zdroje a zaměstnanost	37
3.2.1 Strategie OP LZZ	38
3.2.2 Globální cíl	38
3.2.3 Prioritní osy OP LZZ	39
3.2.4 Finanční rámec OP LZZ 2007-2013	41
3.2.5 Řízení a monitorování programu	42
4 Analýza a zhodnocení čerpání dotačních prostředků z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost v ČR	44
4.1 Analýza čerpání finančních prostředků a věcného pokroku v rámci Prioritní osy 1 Adaptabilita	47
4.1.1 Analýza čerpání finančních prostředků v rámci Prioritní osy 1 Adaptabilita v letech 2008-2013	47
4.1.2 Analýza věcného pokroku v rámci Prioritní osy 1 Adaptabilita v letech 2008-2013	49
4.2 Analýza čerpání finančních prostředků a věcného pokroku v rámci Prioritní osy 2 Aktivní politika trhu práce	51

4.2.1	Analýza čerpání finančních prostředků v rámci Prioritní osy 2 Aktivní politika trhu práce v letech 2008-2013	52
4.2.2	Analýza věcného pokroku v rámci Prioritní osy 2 Aktivní politika trhu práce v letech 2008-2013	54
4.3	<i>Analýza čerpání finančních prostředků a věcného pokroku v rámci Prioritní osy 3 Sociální integrace a rovné příležitosti.....</i>	57
4.3.1	Analýza čerpání finančních prostředků v rámci Prioritní osy 3 Sociální integrace a rovné příležitosti v letech 2008-2013	57
4.3.2	Analýza věcného pokroku v rámci Prioritní osy 3 Sociální integrace a rovné příležitosti 2008-2013	59
4.4	<i>Analýza čerpání finančních prostředků a věcného pokroku v rámci Prioritní osy 4 Veřejná správa a veřejné služby.....</i>	62
4.4.1	Analýza čerpání finančních prostředků v rámci Prioritní osy 4 Veřejná správa a Veřejné služby v letech 2008-2013	62
4.4.2	Analýza věcného pokroku v rámci Prioritní osy 4 Veřejná správa a veřejné služby 2008-2013	64
4.5	<i>Analýza čerpání finančních prostředků a věcného pokroku v rámci Prioritní osy 5 Mezinárodní spolupráce</i>	67
4.5.1	Analýza finančního pokroku v rámci Prioritní osy 5 Mezinárodní spolupráce v letech 2008-2013	67
4.5.2	Analýza věcného pokroku v rámci Prioritní osy 5 Mezinárodní spolupráce 2008-2013	68
4.6	<i>Analýza a čerpání finančních prostředků a věcného pokroku v rámci Prioritní osy 6 Technická pomoc.....</i>	70
4.6.1	Analýza finančního pokroku v rámci Prioritní osa 6 Technická pomoc v letech 2008-2013	70
4.6.2	Analýza věcného pokroku v rámci Prioritní osy 6 Technická pomoc 2008-2013 .	72
4.7	Souhrnné hodnocení čerpání finančních prostředků a věcného pokroku OP LZZ	73
5	Závěr	79
	Seznam použité literatury	81
	Seznam zkratk.....	85
	Seznam tabulek.....	88
	Seznam grafů.....	90
	Seznam obrázků.....	91
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Vstupem do Evropské unie se České republice otevřely nové možnosti vyplývající z členství v tomto integračním seskupení. Jeden z největších přínosů pro Českou republiku je možnost využívat peněžní prostředky ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, jež jsou nástroji jedné z nejvýznamnějších a největších politik Evropské unie – regionální politiky (politiky soudržnosti). V roce 2008 zasáhla celou Evropskou unii hospodářská krize, která měla významné dopady na celou unijní ekonomiku. Kombinace vysokých dluhů domácností, podniků i vlád, nízké poptávky i přesun výroby mimo EU, mimo jiné zapříčinilo také nízkou míru zaměstnanosti ve všech členských státech Evropské unie. Vysocí představitelé Evropské unie se tak rozhodli na tuto neutěšenou situaci reagovat prostřednictvím regionální unijní politiky.

Cílem bakalářské práce je přiblížit realizaci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a zhodnotit čerpání finančních prostředků na podporu zaměstnanosti v České republice ze strukturálních fondů EU v letech 2008-2013, a to nejen na úrovni celého programu, ale také na úrovni jednotlivých prioritních os.

Bakalářská práce je rozdělena do tří hlavních kapitol. První obsahová kapitola se zabývá podporou lidských zdrojů a zaměstnanosti v kontextu regionální politiky EU. První část je věnována problematice lidských zdrojů a zaměstnanosti v EU, a to zejména aktuálním stavem zaměstnanosti v celé Evropské unii a evropskou politikou zaměstnanosti. Druhá část kapitoly je věnována samotné regionální politice EU, v rámci níž je podpora zaměstnanosti spolufinancována a zabývá se především historickým vývojem, programovacím obdobím regionální politiky EU 2007-2013 a v závěru kapitoly je pozornost koncentrována také na programovací období 2014-2020.

Druhá kapitola se věnuje samotnému Operačnímu programu Lidské zdroje a zaměstnanost, který v programovacím období regionální politiky EU 2007-2013 představoval významný nástroj podpory zaměstnanosti v ČR. První část kapitoly je obsahově zaměřena na realizaci samotné podpory zaměstnanosti v programovacím období 2007-2013 v ČR a nastiňuje realizaci regionální politiky v programovém období 2014-2020 v ČR. V druhé části kapitoly je pak dále představen Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost jako jeden z klíčových dokumentů podpory zaměstnanosti v programovém období 2007-2013 a nástroj čerpání dotačních prostředků z evropských fondů.

Obsahově třetí kapitola ve svém úvodu nastiňuje hodnocení programu a průběh čerpání finanční pomoci ze strukturálních fondů EU. Kapitola se pak dále zabývá využitím a čerpáním dotačních prostředků z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost v období 2008-2013, přičemž se zaměřuje na čerpání finančních prostředků a věcný pokrok v rámci jednotlivých prioritních os.

Bakalářská práce byla zpracována na základě kvalitních a ověřených zdrojů, a to především na základě odborných publikací, strategických programových dokumentů České republiky, operačních programových dokumentů České republiky a dalších informací čerpaných z oficiálních webových stránek českých i evropských subjektů. Pro vypracování praktické části bakalářské práce pak byly stěžejními dokumenty monitorovací zprávy Ministerstva pro místní rozvoj a Výroční zprávy Ministerstva práce a sociálních věcí.

2 Podpora lidských zdrojů a zaměstnanosti v kontextu regionální politiky EU

Problematicke lidských zdrojů a zaměstnanosti je věnována stále větší pozornost. Od roku 2008 se Evropská unie (EU) potýká se stále se snižující zaměstnaností a na tento fenomén se snaží reagovat mimo jiné prostřednictvím unijní regionální politiky. V programovacím období 2007-2013 byla podpora zaměstnanosti jednou z hlavních priorit regionální politiky, konkrétně cíle *Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost*. Peněžní prostředky v rámci tohoto cíle plynuly především do lidského kapitálu a využíváno bylo prostředků z *Evropského sociálního fondu (ESF)*, jenž patří k základním finančním nástrojům regionální a sociální politiky EU. V roce 2010 byla vydána *Strategie Evropa 2020*, která reaguje mimo jiné na zvyšující se problém nezaměstnanosti, na rozdílný přístup žen na trh práce a neopomíjí také vysoké procento nezaměstnanosti mladých lidí. Programovací období regionální politiky EU 2014-2020 bylo vytvořeno plně v souladu s touto strategií a prostřednictvím cíle *Investice pro růst a zaměstnanost* bude přispívat ke zlepšení situace na trhu práce. Na Strategii Evropa 2020 není orientovaná pouze regionální politika, ale také současná *Evropská strategie zaměstnanosti*. Hlavním cílem *Evropské strategie zaměstnanosti* je vznik nových pracovních míst s vyšší kvalitou ve všech členských zemích Evropské unie. Prostřednictvím metody otevřené koordinace tak poskytuje členským zemím základ, na němž si mohou vyměňovat informace, projednávat politiky zaměstnanosti a koordinovat je.

2.1 Problematika lidských zdrojů a zaměstnanosti v EU

Podpora lidských zdrojů a zaměstnanosti začala v Evropské unii nabývat na významu koncem 20. století. Díky vysoké míře nezaměstnanosti a rychle rostoucí dlouhodobé nezaměstnanosti začal být kladen větší důraz na zvýšení zaměstnanosti a na začlenění sociálně znevýhodněných osob do společnosti prostřednictvím lepšího přístupu na trh práce. Za účelem podpory lidských zdrojů a zaměstnanosti zformulovala Evropská unie *Evropskou strategii zaměstnanosti*. Počátky tohoto dokumentu sahají do 90. let 20. století, kdy se vysoká nezaměstnanost stala společným problémem většiny členských států Evropské unie. Zároveň byly v této době identifikovány skupiny obyvatelstva, které jsou nejvíce znevýhodněny v přístupu na trh práce a dochází tak k jejich sociálnímu vyloučení ze společnosti. Díky těmto jevům začala politika zaměstnanosti a sociální politika nabývat na důležitosti. Společně

s hospodářskou politikou tvoří strategický rámec rozvoje evropské společnosti, přičemž je zdůrazňováno, že právě lidé přináší největší přínos v rozvoji společnosti.¹

2.1.1 Vymezení pojmů lidské zdroje, zaměstnanost, míra zaměstnanosti a politika zaměstnanosti

Lidské zdroje nahrazují v rozvinuté moderní společnosti pojem pracovní síla. Lidské zdroje představují lidé, jejich odborná a kvalifikační úroveň, vzdělání kázeň, motivace a nabídka práce. Tento pojem se váže k fyzickým i duševním předpokladům lidí používat tyto nabyté zkušenosti k produkci statků a služeb.²

Za zaměstnané jsou považovány osoby, které vykonávají jakékoliv placené zaměstnání nebo sebezaměstnání.

Míra zaměstnanosti vyjadřuje podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob starších patnácti let.

Nezaměstnanost je stav v národním hospodářství, kdy část obyvatelstva nenalézá pracovní uplatnění nebo o něj dobrovolně neusiluje.

Za nezaměstnaného je považována osoba, která je schopna pracovat, je ochotna do práce nastoupit, nemá placené zaměstnání ani sebezaměstnání a aktivně ho hledá.

Míra nezaměstnanosti vyjadřuje podíl počtu nezaměstnaných k celkovému počtu ekonomicky aktivních obyvatel.³

Politiku zaměstnanosti tvoří soubor makroekonomických opatření, jako jsou monetární, fiskální a mzdová. Ty pak větší či menší mírou ovlivňují stranu poptávky na pracovním trhu. Aktivní politika zaměstnanosti, tedy politika, která aktivně podporuje pracovní sílu ke změně svého postavení na trhu práce, se zaměřuje především na rozvoj infrastruktury na trhu práce, podporu vytváření nových pracovních míst a zvýšení adaptability pracovníků.⁴

2.1.2 Provázanost politiky zaměstnanosti s ostatními politikami

V dnešní době vycházíme z předpokladu, že ekonomický růst je základním předpokladem pro zvýšení zaměstnanosti a následně pro zabezpečení sociální soudržnosti společnosti, ale

¹ KOTÝNKOVÁ, Magdalena a Otakar NĚMEC. *Lidské zdroje na trhu práce*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2003, ISBN 80-864-1948-7.

² TOMŠÍK, Pavel a Jiří DUDA. *Řízení lidských zdrojů*. 1. vyd. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2011. ISBN 978-80-7375-556-0.

³ BROŽOVÁ, Dagmar. *Kapitoly z ekonomie trhu práce*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2006. ISBN 80-245-1120-7.

⁴ HALÁSKOVÁ, Renáta. *Politika zaměstnanosti*. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, 2008. Spisy Filozofické fakulty Ostravské univerzity. ISBN 978-807-3685-225.

zároveň také z předpokladu, že vhodně cílená politika zaměstnanosti a sociální politika je nezbytná k tomu, aby pracovní síla byla výkonná, kvalifikovaná, motivovaná a přispívala tak k ekonomickému růstu. Díky tomuto předpokladu je kladen velký důraz na rozvoj lidských zdrojů a na začleňování znevýhodněných skupin obyvatelstva pomocí trhu práce s cílem zajistit pomocí zvyšující zaměstnanosti, stabilní ekonomický růst a sociální smír společnosti. Je tedy patrné vzájemné **působení mezi hospodářskou politikou, politikou zaměstnanosti a sociální politikou**. Hlavním cílem hospodářské politiky je ekonomický růst a zvyšování konkurenceschopnosti. Cílem politiky zaměstnanosti a sociální politiky je zvyšování míry zaměstnanosti a kvality života k vytvoření stabilní a soudržné společnosti.

Politika zaměstnanosti je prováděna nejen na centrální, ale také regionální úrovni. Na této úrovni jsou jejími subjekty orgány státní správy. Objekty jsou lidé žijící v daném regionu, zaměstnanci a zaměstnavatelé. Je tedy zřejmé, že politika zaměstnanosti je provázána nejen s hospodářskou a sociální politikou, ale také politikou regionální.⁵

2.1.3 Aktuální stav zaměstnanosti v Evropské unii

Evropská unie se v současné době potýká se stále klesající mírou zaměstnanosti. V roce 2008 míra zaměstnanosti v EU 27 u osob ve věku 20-64 let dosáhla svého vrcholu a od roku 2009 zaznamenáváme klesající tendenci. V roce 2010 míra zaměstnanosti činila 69 %, což je oproti roku 2008 propad o 1 procentní bod, v roce 2011 68,6 % a v roce 2012 se míra nezaměstnanosti opět snížila na 68,5 %. Nejvyšší míra zaměstnanosti v roce 2012 byla zaznamenána stejně jako v roce 2011 v Rakousku, Německu, Dánsku, Nizozemsku. Míra zaměstnanosti v těchto zemích se pohybuje okolo 74-77 %. Pomyslnou první příčku obsadilo Švédsko, kde se míra zaměstnanosti dosáhla 79,7 %. U všech těchto zemí došlo oproti roku 2011 k mírnému nárůstu zaměstnanosti. Irsko, Španělsko, Maďarsko a Polsko si v míře zaměstnanosti stojí nejhůře, jejich míra zaměstnanosti se pohybuje těsně nad 60 %. Nejhorších hodnot dosáhlo v roce 2012 Řecko pouhých 59,9 %.

Míra zaměstnanosti se neliší pouze mezi jednotlivými členskými státy, ale také uvnitř jednotlivých států. Největší rozdíly v míře zaměstnanosti byly naměřeny v Itálii (17,9 %). Nemalé rozdíly mezi úrovní jednotlivých regionů byly zaznamenány také ve Španělsku, Maďarsku, Slovensku, Bulharsku a Belgii. Naopak nejmenší meziregionální rozdíly byly zaznamenány v Řecku, Švédsku, Portugalsku nebo Dánsku.

⁵ HALÁSKOVÁ, Renata, ref. 4

Míra zaměstnanosti je nižší mezi ženami a staršími pracovníky. V roce 2012 dosáhla míra zaměstnanosti u mužů 74,6 %, zatímco u žen činila 62,4 %. Oproti roku 2011 míra zaměstnanosti žen narostla o 0,2 procentního bodu, naopak míra zaměstnanosti mužů poklesla o 0,4 procentního bodu. Nejvíce se s rozdílem zaměstnanosti potýká Itálie, naopak Litva vykazuje minimální rozdíly mezi zaměstnáváním mužů a žen.

Mírné zlepšení nastalo v zaměstnávání starších pracovníků, kde se míra zaměstnanosti vyšplhala na 48,9 %, což znamená, že oproti roku 2011 stoupla o 1,2 procentního bodu. S problémem zaměstnanosti starších pracovníků se potýká Slovinsko, kde míra zaměstnanosti těchto pracovníků dosáhla v roce 2012 pouhých 32,9 %. Naopak v Německu dosáhla míra zaměstnanosti starších pracovníků 61,8 %.

Míra zaměstnanosti se rovněž velmi liší v závislosti na úrovni dosaženého vzdělání. Nejvyšší míru zaměstnanosti pozorujeme u osob s terciárním vzděláním. V roce 2012 tato míra činila 81,9 %. Míra zaměstnanosti osob s vyšším sekundárním nebo postsekundárním vzděláním nižším než terciární v EU-27 činila 69,7 %. Nejnižší míru zaměstnanosti vykazují osoby se základním či nižším sekundárním vzdělání a to 52,2 %.⁶

2.1.4 Evropská politika zaměstnanosti a její nástroje

Pojem sociální soudržnost se poprvé objevil v *Římské smlouvě* z roku 1957, která obsahuje závazek k podpoře a zlepšení životních podmínek, pracovních podmínek a zlepšení zaměstnanosti obyvatel *Evropského společenství*. Velký význam pro rozvoj evropské sociální politiky mělo přijetí *Evropské sociální charty* v roce 1961. Charta obsahuje 19 základních práv a principů, jako například právo na práci nebo právo na spravedlivou odměnu za práci. V roce 1988 byl podepsán dodatek, který Chartu rozšířil o 12 nových práv. O rok později byla vytvořena *Charta základních sociálních práv pracujících*, která pouze rozšiřuje a upřesňuje některá práva. Její obsah je do značné míry podobný s *Evropskou sociální chartou*. V témže roce byla přijata *Dohoda o sociální politice*, která byla později připojena v podobě protokolu ke *Smlouvě o Evropské unii* v roce 1992. V roce 1993 byla vydána *Zelená kniha o Evropské sociální politice*, jejímž cílem bylo analyzovat sociální společnost. Na základě této analýzy

⁶ EUROPEAN COMMISSION. Eurostat European statistics. *Eurostat* [online]. 2014. [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database

byla v roce 1994 vydána *Bílá kniha o evropské sociální politice*. Bílá kniha nastínila rozvoj budoucí evropské sociální politiky a vytyčila hlavní cíle budoucí evropské sociální politiky.⁷

Amsterodamská smlouva

Zásadní změna pro sociální politiku přišla v roce 1997 s přijetím *Amsterodamské smlouvy*. Do Amsterodamské smlouvy byl zahrnut nový závazek Unie, a to závazek o poskytnutí pomoci lidem vyloučeným na okraj společnosti, tak aby měli možnost návratu do společnosti. Amsterodamská smlouva také poskytla podklad pro vytvoření *Sociálního akčního programu* pro roky 1998-2000, který zaměřil své úsilí na rozvoj lidských zdrojů, aby se zvýšila schopnost lidí obstat v rychle se měnícím světě práce.

Amsterodamská smlouva měla význam pro sociální politiku, ale také pro politiku zaměstnanosti. Do smlouvy byla zařazena nová kapitola o zaměstnanosti, která vymezuje politiku zaměstnanosti jako oblast společného zájmu a stanovuje základní rámec koordinace politik zaměstnanosti. V témže roce se v návaznosti na přijetí Amsterodamské smlouvy konalo zvláštní zasedání Evropské rady, kde byly přijaty základní principy *Evropské strategie zaměstnanosti*. Tato strategie není založena na obecně právních normách platných v celé Evropské unii, ale na společných cílech, spolupráci a výměně zkušeností mezi jednotlivými zeměmi. Společné cíle Evropské strategie zaměstnanosti byly vytyčeny v rámci čtyř pilířů:

1. *Zaměstnatelnost (schopnost k zaměstnání)*- první pilíř je orientován na vytvoření schopnosti a zvyšování způsobilosti především mladých osob, osob se zdravotním postižením a dlouhodobě nezaměstnaných, k úspěšnému vstupu na trh práce a k posilování jejich motivace k hledání, přijetí a udržení zaměstnání.
2. *Podnikatelství (rozvoj podnikání)*- druhý pilíř je orientován na zjednodušení pravidel a předpisů pro zakládání a provozování podniků, přičemž je kladen důraz na stimulaci růstu malých a středních podniků.
3. *Adaptibilita*- třetí pilíř je orientován na podporu modernizace organizace práce, schopnost podniků a lidí přizpůsobovat se strukturálním změnám na trhu práce, které vznikají v důsledku technologického pokroku.
4. *Rovné příležitosti*- čtvrtý pilíř je zaměřen na podporu rovných příležitostí a šancí pro muže i ženy, orientují se na možnosti harmonizace pracovního a rodinného života.

⁷ BUSINESSINFO. Sociální politika v Evropské unii. *Bussinessinfo.cz* [online]. 2009. [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/socialni-politika-v-evropske-unii-5149.html#zele6>

V rámci těchto pilířů jsou stanoveny *směrnice zaměstnanosti*, které jsou výzvou pro členské země k přijetí konkrétních opatření. Pro zajištění koordinované strategie politiky zaměstnanosti byla přijata tzv. *otevřená metoda koordinace*, jejímž základním přístupem je „řízení podle cílů“. Cíle evropské politiky zaměstnanosti jsou obsaženy ve směrnících zaměstnanosti, které nejsou právně závaznými normami. Na základě těchto společných cílů, vypracovává každá členská země akční plán, který obsahuje konkrétní opatření usilující o dosažení společně přijatých cílů. Součástí této koordinace je každoroční přezkouvání a hodnocení na úrovni Evropské unie, přičemž tento kontrolní mechanismus umožňuje kontrolu cílů a priorit evropské politiky zaměstnanosti a zároveň podporuje vzájemnou výměnu zkušeností o účinnosti jednotlivých opatření.

Evropský pakt zaměstnanosti

Rozvinutím Evropské strategie zaměstnanosti bylo přijetí *Evropského paktu zaměstnanosti* roku 1999. Jeho cílem bylo rozšířit Evropskou strategii zaměstnanosti o makroekonomický dialog a o výměnu zkušeností z oblasti mzdové politiky. Pakt si vytyčil tři základní cíle:

1. Společným úsilím zlepšit daňovou a mzdovou politiku,
2. pokračovat v koordinované strategii zaměstnanosti v rámci stanovených oblastí,
3. prosazovat a posilovat strukturální reformy ke zlepšování hospodářské soutěže a fungování trhu zboží, služeb a kapitálu.

Smlouva z Nice

V roce 2000 na zasedání Evropské rady byly stanoveny společné cíle v boji proti chudobě a sociálnímu vyloučení, na základě kterých budou jednotlivé členské země vypracovávat národní akční plány boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Mezi akčními plány zaměstnanosti a akčními plány sociálního začlenění je úzká provázanost. Z obsahového hlediska jsou oba tyto procesy zaměřeny na trh práce a rozvoj lidských zdrojů. Cílem národních plánů zaměstnanosti je zvýšit efektivitu trhu práce a zvýšit úroveň zaměstnanosti a zaměstnatelnosti. V centru pozornosti sociálních národních plánů je taktéž zvýšení úrovně zaměstnanosti, ale také vtažení jednotlivců nebo skupin obyvatelstva na trh práce.

Lisabonská strategie

V roce 2000 se politika zaměstnanosti a sociální politika staly součástí tzv. *Lisabonské strategie*. Tato strategie přijatá na summitu Evropské rady v roce 2010 si klade za cíl vybudovat do roku 2010 „*nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější znalostní ekonomiku světa, schopnou udržitelného růstu a s více a lepšími pracovními místy a s více posílenou*

soudržností.” Tento cíl má být dosažen zejména prostřednictvím rozvoje znalostní společnosti, podpory výzkumu a vývoje, odstraňováním překážek na vnitřním trhu a zlepšováním podnikatelského prostředí, modernizací sociálního modelu, podporou zaměstnanosti a udržitelného rozvoje. *Lisabonská strategie* v oblasti zaměstnanosti vytyčuje tři vzájemně propojené cíle:

1. *Plná zaměstnanost*- cílem členských zemí je dosažení plné zaměstnanosti. Za tímto účelem je tedy nezbytné přijímat opatření na trhu práce tak, aby došlo ke zvýšení míry zaměstnanosti.
2. *Zlepšení kvality a produktivity práce*- k vytvoření společnosti založené na znalostech je potřebné dosáhnout vyšší kvality práce. Kvalita práce zahrnuje nejen vlastní kvalitu vykonané práce, ale také kvalitu lidských zdrojů, která se odvíjí od stupně jejich dosaženého vzdělání. Kvalita práce zvyšuje její produktivitu, a proto by se spolupráce mezi těmito faktory měla plně využívat.
3. *Posilování sociální soudržnosti a začleňování*- cílem politiky zaměstnanosti je usnadňovat mužům i ženám přístup ke kvalitnímu vzdělání, zamezovat diskriminaci na trhu práce a předcházet vylučování lidí z trhu práce. Posilováním sociální soudržnosti je nutné zajišťovat snižováním regionálních rozdílů v zaměstnanosti a nezaměstnanosti.

Po pěti letech neuspokojivých výsledků byla *Lisabonská strategie* v roce 2005 revidována a jejími hlavními cíli se stal vyšší ekonomický růst a vytvoření většího počtu pracovních míst. V březnu roku 2008 byly schváleny poslední priority do roku 2010 a byly zahájeny přípravy nové strategie po roce 2010.⁸

Strategie Evropa 2020

V červnu roku 2010 byla vydána nová strategie *Evropa 2020- Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění*. Hlavním cílem této nové strategie je „dosáhnout ekonomického růstu, který by byl inteligentní, udržitelný a inkluzivní.” Strategie zahrnuje pět ambiciózních cílů:

1. Zaměstnanost- zaměstnat 75 % osob ve věkové kategorii 20-64 let,
2. Výzkum a vývoj- investovat do výzkumu a vývoje 3 % HDP EU,

⁸ KOTÝNKOVÁ, Magdalena a Otakar NĚMEC, ref. 1

3. Změna klimatu a udržitelného zdroje energie- snížit emise skleníkových plynů o 20 % ve srovnání se stavem v roce 1990, zvýšit podíl obnovitelné energie na 20 %, zvýšit energetickou účinnost o 20 %,
4. Vzdělávání- snížit míru nedokončení studia pod 10 %, dosáhnout ve věkové kategorii osob 30-34 let alespoň 40 % podílu vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva,
5. Boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení- snížit alespoň o 20 milionů počet lidí, kteří žijí v chudobě a sociálním vyloučení nebo jsou na pokraji chudoby a hrozí jim sociální vyloučení.

Členské země si v každé z této oblasti nastavily své vlastní cíle, které mají napomáhat k naplnění strategie. V rámci *Strategie 2020* byly vytvořeny tři stěžejní iniciativy, které spadají do oblasti zaměstnanosti, sociálních věcí a sociálního začleňování:

- *Mládež v pohybu*- cílem této iniciativy je zvýšit šance mladých lidí na získání práce. Iniciativa pomůže studentům a stážistům získat cenné zkušenosti z jiných zemí a kvalitní vzdělání a odbornou přípravu v Evropě,
- *Agenda pro nové dovednosti a pracovní místa*- cílem je dodat reformám na trhu práce nový impulz tak, aby lidé snáze získali nové dovednosti, které využijí v budoucím zaměstnání, aby byla vytvářena nová pracovní místa, a je zde také snaha o přepracování legislativy EU v oblasti zaměstnanosti,
- *Evropská platforma pro boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení*- úkolem této platformy je podporovat činnost a všech úrovních a naplnit tak jeden z hlavních cílů stanovených do roku 2020.⁹

Evropský sociální fond

Podpora zaměstnanosti v EU není realizována pouze pomocí legislativních nástrojů, ale své místo zaujímají také finanční nástroje. Hlavním finančním nástrojem evropské politiky zaměstnanosti se stal *Evropský sociální fond (ESF)*. Tento finanční nástroj byl založen v roce 1957 a původně byl úzce zaměřen na zaměstnanost. Postupně s rozšiřováním Společenství se rozšiřovala také úloha ESF. V současné době je hlavním cílem ESF „rozvoj zaměstnanosti, snižování nezaměstnanosti a podpora rovných příležitostí.“ V rámci tohoto cíle se soustřeďuje především na:

- pomoc nezaměstnaným lidem při vstupu na trh práce,

⁹ EVROPSKÁ KOMISE. Další nástroje pro růst a zaměstnanost. *Evropa 2020*. [online].2014. [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/eu-tools-for-growth-_cs.htm

- rovné příležitosti pro všechny při přístupu na trh práce,
- sociální začleňování, pomoc lidem ze znevýhodněných skupin při vstupu na trh práce,
- celoživotní vzdělání,
- rozvoj kvalifikované a přizpůsobivé pracovní síly,
- zavádění moderních způsobů organizace práce a podnikání,
- zlepšení přístupu žen na trh práce,
- boj se všemi formami diskriminace na trhu práce.¹⁰

2.2 Teoretická východiska regionální politiky EU

Míra zaměstnanosti není rozdílná jen mezi členskými státy, ale také mezi jednotlivými regiony členských zemí. Jedním z cílů regionální politiky je snižovat rozdíly mezi jednotlivými regiony, což úzce souvisí se zvyšováním míry zaměstnanosti, podporou zaměstnanosti a vytváření nových pracovních míst v znevýhodněných regionech. Regionální politika se nesoustředí pouze na snižování sociálních nerovností, ale také na snižování ekonomických a územních nerovností. Regionální politika je vyjádření solidarity EU s méně rozvinutými regiony a zeměmi.

Regionální politika patří mezi koordinované politiky. Její realizace se děje na třech úrovních:

1. *nadnárodní*- prováděna relativně nezávazně EU samotnou,
2. *národní*- prováděna jednotlivými členskými státy řídící se pravidly EU,
3. *regionální*- dlouhodobě posilována ve většině zemí.

Za hlavní instituce zodpovědné za realizaci regionální politiky považujeme:

Generální ředitelství pro regionální politiku, jehož cílem je pomáhat ekonomickému a sociálnímu rozvoji méně rozvinutých regionů ES. Generální ředitelství pro regionální politiku nese odpovědnost za Evropský fond pro regionální rozvoj, Fond soudržnosti a nástroj IPA, který se používá v kandidátských státech na podporu dopravy a životního prostředí.

Výbor regionů má na základě *Smlouvy o EU* poradní funkci pro ostatní rozhodovací a výkonné orgány Společenství. Výbor je složen z volených představitelů regionálních a místních samospráv. Evropská komise a Evropská rada je povinna s výborem konzultovat všechny legislativní návrhy, které mají dopad na regionální nebo místní úroveň.

¹⁰ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Evropský sociální fond v ČR. 2008. [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/evropsky-socialni-fond-v-cr>

Hospodářský a sociální výbor představuje poradní orgán pro Evropskou komisi, Radu a Parlament v ekonomické a sociální oblasti. Je složen z představitelů rozličných oblastí hospodářského a sociálního života, navržených vládami členských států. Žádný z významných zákonů nemůže být přijat bez předchozího vyjádření Hospodářského a sociálního výboru.

Evropská investiční banka (EIB) pomocí střednědobého a dlouhodobého plánování napomáhá naplňovat cíle jednotlivých politik EU. Svou činností rozšiřuje možnosti financování velkých a náročných projektů. Pomoc plynoucí z EIB není určena pouze členským státům, ale také například kandidátským státům, balkánským nebo latinskoamerickým.¹¹

Principy regionální politiky EU

Poskytování finanční pomoci ze strukturálních fondů EU je uskutečňováno na základě daných principů.

Princip koncentrace usiluje o směřování pomoci, využitím jasně definovaných cílů do nejvíce problémových oblastí a regionů.

Princip partnerství je založen na spolupráci mezi Komisí, členskými státy a dalšími subjekty národní, regionální či místní úrovně. Jejich úkolem je koordinovat aktivity s cílem dosažení společných cílů Společenství.

Princip programování podává časový plán pro alokaci pomoci. Finanční pomoc plynoucí z Evropské unie je alokována na základě víceletých programů, nikoliv na základě jednotlivých projektů.

Princip adicionality neboli doplňkovosti požaduje, aby finanční prostředky poskytnuté ze strukturálních fondů pouze doplňovaly, nikoliv nahrazovaly finanční prostředky pro realizaci daného projektu. V praxi to tedy znamená, že prostředky poskytnuté Evropskou unií musí být doplněny určitou finanční částkou ze strany příjemce pomoci a to buď ze státního, regionálního, místního nebo privátního rozpočtu.

Princip monitorování a vyhodnocování je založen na průběžném sledování a vyhodnocování efektivnosti vynakládaných peněžních prostředků. Jedná se o kontrolu nejen finančního, ale také věcného plnění projektu.

¹¹ NOVOTNÁ, Martina. Regionální politika EU. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská. ISBN 978-802-4814-131.

Princip subsidiarity zaručuje, že Evropská unie nepřijme opatření, která je lepší řešit na národní, regionální nebo státní úrovni.

Princip solidarity vychází ze základní podstaty celého integračního seskupení. Ekonomicky vyspělejší státy přispívají do společného rozpočtu a financují státy ekonomicky méně rozvinuté.¹²

2.2.1 Vývojové etapy regionální politiky EU

Na počátku evropské integrace nebyla věnována problematice regionální politiky žádná zvláštní pozornost. V centru zájmu nově vzniklého Společenství bylo především budování celní unie jako výchozí bod pro pozdější vybudování jednotného vnitřního trhu. Dále institucionální zabezpečení, položení základu pro vybudování společných politik, vztahy ke třetím zemím, vymezení vztahů mezi jednotlivými členskými zeměmi. Své místo našla také politika sociální. Regionální politika však své zastoupení v počátcích evropské integrace nenašla. Je tedy zřejmé, že Společenství nechávalo aktivitu v oblasti regionální politiky na vládách jednotlivých členských států.¹³

Na základě historického vývoje můžeme vymezit několik hlavních etap zrození nadnárodního pojetí regionální politiky v EU.

První etapa (1958-1973): Pro první etapu je typický individuální přístup. Zakládající státy byly ekonomicky značně homogenní a koordinace regionálních politik na vyšší úrovni nebyla nutná. Integrace byla ve svých začátcích a pozornost byla zaměřena především na problémy na makroekonomické úrovni. Evropská investiční banka zajišťovala slabším regionům výhodné půjčky, které zmírňovaly ekonomické disparity mezi jednotlivými regiony. V roce 1973 proběhlo první rozšíření v historii ES. Po přistoupení Dánska, Irska a Velké Británie se zvýšily rozdíly nejen mezi jednotlivými členskými státy, ale především mezi jednotlivými regiony. Zvýšila se poptávka po společné regionální politice.

Druhá etapa (1974-1985): V 70. letech 20. století Evropu postihly významné ekonomické problémy, což vedlo ke zvolnění celkové hospodářské dynamiky členských zemí Evropského společenství. Roku 1975 došlo k založení *Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF)*, jenž se stal nástrojem pro snižování regionálních rozdílů. Prvními příjemci se staly regiony se zaměřením na zemědělství a oblasti postižené strukturálními změnami. V této etapě se

¹² WOKOUN, René, aj. *Výkladový slovník regionální a strukturální politiky Evropské unie*. 1.vyd. Praha: IFEC. ISBN 80-864-1218-0.

¹³ BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. 1.vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-111-6.

největšími příjemci staly Itálie, Velká Británie a Irsko. V roce 1986 byly přijaty první dva programy společné regionální politiky, STAR pro rozvoj moderních telekomunikací a VALOREN pro zhodnocení energetického potenciálu.

Třetí etapa (1986-1993): Tato etapa patří k jedné z významnějších etap regionální politiky. Byl zahájen projekt vnitřního trhu schválením *Aktu o jednotné Evropě*, který v článku 130 jasně zdůrazňuje a definuje úlohu regionální politiky. Díky přistoupení Španělska a Portugalska v roce 1986 byly vytvořeny speciální nástroje regionální politiky tzv. *Integrované středomořské programy*. V této etapě bylo zavedeno střednědobé a dlouhodobé plánování, jakožto nový prvek regionální politiky. Roku 1988 byla provedena **zásadní reforma** regionální politiky a nejvyšší orgány Evropského společenství přijaly rozhodnutí o integraci regionální politiky s částí sociální a zemědělské politiky do nově vzniklé *strukturální politiky*. Tato nově vzniklá politika si stanovila 4 základní cíle¹⁴:

1. Podpora rozvoje a strukturálních změn zaostávajících regionů.
2. Přeměna regionů nebo jejich částí, které jsou vážně ohroženy hospodářským úpadkem.
3. Boj s dlouhodobou nezaměstnaností a podpora integrace mladých lidí a osob vyřazených z trhu práce do pracovního procesu.
4. Podpora adaptace pracovníků na hospodářské a výrobní změny.
- 5a. Podpora rozvoje venkovských regionů urychlením strukturálních změn v zemědělství v rámci reformy společné zemědělské politiky a podporu modernizace restrukturalizace rybolovu.
- 5b. Podpora rozvoje venkovských regionů umožněním rozvoje a strukturálních změn venkovských regionů.

Čtvrtá etapa (1994-1999): Po přijetí dvou nových členských států v roce 1995 byl definován šestý cíl: podpora rozvoje a strukturálních změn regionů s extrémně nízkým zalidněním¹⁵. Roku 1993 vstoupila v platnost *Maastrichtská smlouva*, která založila *Fond soudržnosti* (Kohezní fond) a ustanovila *Výbor regionů*, jakožto poradní orgán složený z představitelů regionálních a místních orgánů. V roce 1994 byl schválen dokument *Evropa 2000+*, který se stal spolu s dokumentem *Principy rozvojové politiky*, přijatý v témže roce, základním koncepčním dokumentem pro tvorbu regionálních strategií a koncepcí na národní úrovni. V 90. letech 20. stol. se regionální politika začala zaměřovat také na posílení významu tzv.

¹⁴ NOVOTNÁ, Martina, ref. 11

¹⁵ Tamtéž

měkkych opatření. Začaly se více orientovat na sféru lidských zdrojů a na zintenzivnění zřizování hospodářských a technologických parků.

Pátá etapa (2000-2006): Významnou událostí tohoto období bylo rozšíření dosud nevídaných rozměrů. Evropská unie se v roce 2004 rozrostla o 10 nových členů. V tomto období se začala prosazovat snaha o větší efektivnost využití finančních prostředků, což vedlo ke snížení počtu cílů regionální politiky. Změna nastala také v oddělení peněžních prostředků pro členské a kandidátské země. Zavedena byla také kritéria, na základě kterých jsou přidělovány finanční prostředky. Šest cílů regionální politiky bylo zredukováno na pouhé tři¹⁶:

1. Podpora rozvoje strukturálního přizpůsobení regionů, které ve svém rozvoji zaostávají za ostatními,
2. Podpora hospodářské a sociální konverze oblastí, které se potýkají se strukturálními problémy,
3. Podpora adaptace a modernizace politik vzdělání, odborné přípravy a zaměstnanosti.

Šestá etapa (2007-2013): Hlavní zásady regionální politiky pro toto období stanovila *Třetí zpráva o hospodářské a sociální soudržnosti*. Tato zpráva určuje hlavní priority pro toto období, jež jsou: strategický přístup v rámci programů regionální politiky, silnější zaměření programů na růst a podporu zaměstnanosti, větší soulad s ostatními politikami a prioritami EU, větší zaměření na sektory, které jsou hlavní pro splnění Lisabonské strategie a snížení počtu finančních nástrojů pro pomoc členským zemím. Stejně jako v předchozím období, jsou priority Společenství definovány pomocí tří cílů:

1. Konvergence,
2. Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost,
3. Evropská územní spolupráce.

Sedmá etapa (2014-2020): Jednou z hlavních priorit tohoto období je pokračovat v nastaveném systému využívání strukturálních fondů. Je zde ovšem i několik nových opatření jako například změna počtu fondů, zjednodušení procesu čerpání finančních prostředků nebo vznik nových programových dokumentů. V této etapě je také zredukován počet cílů regionální politiky ze tří na pouhé dva¹⁷:

1. Investice do růstu a zaměstnanosti,

¹⁶ SKOKAN, Karel. *Evropská regionální politika v kontextu vstupu České republiky do Evropské unie*. 1.vyd. Ostrava: Repronis, 2003. ISBN 80-732-9023-5.

¹⁷ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Příprava období 2014-2020. *Strukturální fondy EU* [online]. 2014. [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Kohezni-politika-EU>

2. Evropská územní spolupráce.

2.2.2 Regionální politika EU v programovacím období 2007-2013

První zmínka o regionální politice v programovacím období 2007-2013 se objevila ve *Třetí zprávě o hospodářské a sociální soudržnosti*, kterou představila Evropská komise v únoru 2004. Tato zpráva představila první návrh reformované regionální politiky pro nové období, vytyčuje nové prioritní oblasti a zmiňuje nové cíle regionální politiky. V únoru 2004 byl také zveřejněn návrh finanční perspektivy pro toto období a v červenci téhož roku Evropská komise zveřejnila návrh pěti nových legislativních nařízení. Hlavním cílem reformy regionální politiky 2007-2013 byla změna evropské solidarity v stále se rozšiřující Evropské unii, dále v kontextu ekonomické globalizace a rozmachu znalostní ekonomiky.¹⁸

Legislativní zabezpečení regionální politiky v programovacím období 2007-2013

Základní legislativa Evropské unie je rozdělována na právo primární a sekundární. Primární právo představuje základní smlouvy o Evropských společenstvích a Evropské unii. Mezi sekundární právo patří takové právní akty, které mají závazný charakter jako například nařízení, směrnice, rozhodnutí.

Primární právo

Jako první se o ekonomické a sociální soudržnosti zmiňuje *Smlouva o založení Evropského společenství*, která v preambuli uvádí, že bude usilováno o snižování rozdílů mezi regiony členských zemí. Jeden z hlavních mezníků regionální politiky nastal s vydáním *Aktu o jednotné Evropě* roku 1986, kde byl poprvé regionální politice věnován samostatný oddíl. *Smlouva o Evropské unii* přijala principy hospodářské a sociální koheze, čímž byly vytvořeny předpoklady pro postupné zavádění nadstátní regulace k odstranění nebo limitování procesů a jevů, které by podněcovaly výrazné nerovnosti mezi jednotlivými oblastmi a členskými státy. Ve *Smlouvě o Evropské unii* ve znění Amsterodamské smlouvy z roku 1997 je hospodářské a sociální soudržnosti věnována celá kapitola. Tato smlouva převzala formulaci řešení problematiky hospodářské a sociální soudržnosti, která byla původně formulována v *Aktu o jednotné Evropě*.¹⁹ Stejně jako *Amsterodamská smlouva* věnovala regionální politice celou kapitolu *Smlouva z Nice* v roce 2001. Důležitou roli v primárním právu regionální politiky hraje *Lisabonská smlouva* z roku 2007, která zavedla pojem **územní soudržnost**, který se stal jedním z cílů Evropské unie.

¹⁸ NOVOTNÁ, Martina, ref. 11

¹⁹ SKOKAN, Karel, ref. 16

Sekundární právo

Sekundární právo slouží zejména pro upřesnění realizace regionální politiky. Konkrétní kroky jsou obsaženy zejména v nařízeních, rozhodnutích, metodických pomůckách a pokynech, které vydává Evropská komise.²⁰ Pro období 2007-2013 bylo vydáno Evropskou komisí pět základních prováděcích nařízení:²¹

- *Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999,*
- *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999,*
- *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1784/1999,*
- *Nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1164/94,*
- *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS).*

Cíle regionální politiky EU v programovacím období 2007-2013

1. Konvergence

Tento cíl podporoval rozvoj a růst nejméně rozvinutých členských států a regionů prostřednictvím kvalitních investic do lidského a hmotného kapitálu, rozvoje inovací a znalostní společnosti, životního prostředí a v neposlední řadě zlepšení schopnosti přizpůsobit se jak hospodářským tak sociálním změnám. Finanční podpora byla realizována pomocí ERDF, ESF a Fondu soudržnosti.

Možnost využívat finančních prostředků v rámci cíle Konvergence měly regiony úrovně NUTS II, jejichž HDP na obyvatele měřené v paritě kupní síly (PPS) za období 2000-2002 bylo nižší než 75 % průměru hrubého domácího produktu EU-25. Pomoc pro tyto regiony plynula z ERDF a ESF. Finanční prostředky plynoucí z Fondu soudržnosti byly určeny pro země, jejichž hrubý národní důchod na obyvatele měřený v paritě kupní síly v období 2001-2003 dosahuje nižší úrovně než 90 % evropského průměru.

²⁰ NOVOTNÁ, Martina, ref. 11

²¹ HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK. Kohézní politika v širších souvislostech. 1. vyd. Žilina: Georg, 2010. ISBN 978-80-89401-19-2

2. Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Tento cíl byl zaměřen na posílení zaměstnanosti, konkurenceschopnosti a zvýšení atraktivnosti regionů. Jeho oblasti zaměření byly investice do lidského kapitálu, ochrana a zlepšení životního prostředí, zvyšování dostupnosti trhu práce jak pro podniky, tak pro pracovní síly, zlepšení přizpůsobivosti podniků, pracujících apod. Prostředky k realizaci tohoto cíle plynuly z ERDF a ESF.

Tento cíl byl určen pro regiony úrovně a NUTS II a také pro regiony, které byly v předchozím programovacím období zařazeny do cíle Konvergence a v programovacím období 2007-2013 již tyto kritéria nenaplnovaly.

3. Evropská územní spolupráce

Třetí cíl byl zaměřen na posílení přeshraniční spolupráce, jež byl uskutečňován pomocí společných místních a regionálních iniciativ, které přispívají k posílení nadnárodní spolupráce vedoucí k integrovanému územnímu rozvoji a na posílení meziregionální spolupráce mezi jednotlivými regiony. Hlavní oblasti zaměření tohoto cíle byla podpora vědy a výzkumu životního prostředí a řízení vodních zdrojů. Finance k uskutečnění toho cíle plynuly z ERDF. Tento cíl byl určen pro regiony nacházející se v blízkosti hranic na úrovni NUTS III.²²

Finanční nástroje regionální politiky EU v programovacím období 2007-2013

Za základní nástroje pro dosažení cílů regionální politiky můžeme označit strukturální fondy. Strukturální fondy (ERDF, ESF) se primárně zaměřují na snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony členských států a snižování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů a oblastí. Členské země vychází ze svých specifických potřeb a využívají tak příspěvky ze strukturálních fondů k řešení konkrétních problémů. Hlavním zdrojem financí strukturálních fondů jsou především příspěvky členských států. Finanční prostředky plynoucí z těchto fondů jsou nevratné.

Evropský fond regionálního rozvoje (European Regional Development Fund, ERDF) – fond byl založen roku 1975 díky regionálním disparitám, které vznikly v důsledku přistoupení Velké Británie a Irska v roce 1973. Hlavním posláním tohoto podpůrného finančního nástroje je vyrovnávat rozdíly mezi jednotlivými regiony a napomáhat jejich rozvoji. ERDF směřuje své finanční prostředky zejména do produktivních investic, vytvoření nových pracovních míst a investic do životního prostředí a infrastruktury. Prostředky ERDF plynuly do všech třech

²² BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdaléna HRABÁNKOVÁ, ref. 13

cílů programovacího období 2007-2013 a zároveň zde bylo soustředěno nejvíce finančních prostředků.

Evropský sociální fond (European Social Fund, ESF)- je nejstarším strukturálním fondem, byl založen v roce 1957 a jeho hlavním cílem je snižování nezaměstnanosti a zlepšení fungování trhu práce v zemích Evropské unie. Tento fond podporuje především aktivity členských zemí zaměřující se na zvýšení přizpůsobivosti pracovníků, zlepšení přístupu k zaměstnání, zlepšení sociálního začlenění znevýhodněných osob a posílení lidského kapitálu. Prostředky ESF byly uplatňovány zejména v cíli Konvergence a Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Co se týče objemu finančních prostředků, jednalo se o druhý největší strukturální fond.

Fond soudržnosti (Cohesion Fund, CF)- neboli Kohezní fond byl založen roku 1994. Nejedná se o strukturální fond. Jeho hlavním posláním je přispívat k posílení hospodářské a sociální soudržnosti. Fond soudržnosti také přispívá v oblasti životního prostředí a transevropských dopravních sítí. Jeho pomoc je určena pro členské státy, jejichž hrubý národní produkt na obyvatele měřený v paritě kupní síly je menší než 90 % průměru Společenství. Podmínkou čerpání peněžních prostředků je, že stát musí zabránit nadměrnému schodku veřejných financí. Prostředky z CF jsou přidělovány na základě jasně daných a objektivních kritérií jako je počet obyvatel, HDP na obyvatele, rozlohy a socioekonomických ukazatelů. V programovacím období prošel tento fond zásadní změnou a stejně jako ERDF a ESF podléhá programovacím, řídicím a kontrolním pravidlům.

Změnu v programovacím období 2007-2013 zaznamenal finanční nástroj, který sloužil k podpoře rybolovu. V programovacím období 2007-2013 byl postaven mimo strukturální fondy a finanční prostředky pro rybolov plynou z *Evropského rybářského fondu*. Změnu zaznamenal také Evropský zemědělský orientační a záruční fond, jenž se rozdělil na dva zcela nové fondy *Evropský zemědělský fond* a *Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova*. Tyto dva fondy spadají stejně jako Rybářský fond pod *Společnou zemědělskou politiku (CAP)* a nepatří tedy mezi strukturální fondy.

Pro zajištění efektivnějšího využití strukturální pomoci plynoucí ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti byly vytvořeny čtyři iniciativy.

JASPERS poskytuje technickou pomoc při zajištění projektových aktivit v oblasti životního prostředí, dopravy a energetických zdrojů v evropských regionech.²³

²³ BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdaléna HRABÁNKOVÁ, ref. 13

JEREMIE poskytuje pomoc v oblasti přístupu k finančním prostředkům mikropodniků, malých a středních podniků.

JESSICA je třetí iniciativa, jejíž náplní je podpora projektů, které se zaměřují na obnovu a rozvoj měst členských zemí Evropské unie.

JASMINE je čtvrtá iniciativa Společenství, je zaměřena na podporu mikrofinančních institucí poskytující úvěry pro malé a střední podniky.

Finanční rámec regionální politiky EU v programovacím období 2007-2013

První zmínka o objemu finančních prostředků určených pro programovací období 2007-2013 byla zveřejněna Evropskou komisí v únoru 2004. Finální podoba finančního rámce byla schválena na summitu Evropské rady 16.12 2005. Ta rozhodla, že Evropská unie bude hospodařit s 862,4 mld. EUR, z čehož 308 mld. EUR připadlo na regionální politiku EU. Tato částka tvořila více než třetinu celkového rozpočtu.

Téměř 252 mld. EUR, tedy 81,9 % celkové částky, bylo směřováno do cíle Konvergence. Okolo 48 mld. EUR, tedy 15,7 % rozpočtu, směřovalo do druhého cíle tedy Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Zbývajících 7,5 mld. EUR bylo určeno pro realizaci přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce v rámci třetího cíle Evropské územní spolupráce. Pro „staré“ členské státy bylo vyčleněno 51,7 %, pro „nově“ připojené státy bylo určeno 48,3 % finančních prostředků. Tyto finanční prostředky měly v chudších regionech přispět ke zvýšení HDP a vytvoření nových pracovních míst.²⁴

2.2.3 Regionální politika EU v programovacím období 2014-2020

První diskuze o regionální politice po roce 2013 byla zahájena v roce 2010, kdy byla vydána *Pátá zpráva o hospodářské, sociální a územní soudržnosti*. Tato kohézní zpráva vyzdvihuje klíčovou roli regionů v evropském rozvoji. Popisuje výzvy, před nimiž současná Evropa stojí, a dává tak pevný podklad a široký analytický základ pro politiku soudržnosti v programovacím období 2014-2020. Pátá kohezní zpráva je vytvořena v souladu se *Strategií Evropa 2020*, která určuje směr EU po roce 2010 a udává základní prvky regionální politiky po roce 2013. Hlavní prvky této politiky tvoří: investice do všech regionů EU, zaměření zdrojů na růstová odvětví, stanovení jasných, transparentních a měřitelných cílů, zavedení opatření pro účinnější investice, zavedení společné strategie pro větší koordinaci, omezení byrokracie a zjednodušení investic EU, posílení městského rozměru regionální politiky,

²⁴ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. 2. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. ISBN 978-80-87029-13-8.

posílení přeshraniční spolupráce, lepší propojení politiky soudržnosti a podpora zvýšeného využívání finančních prostředků, tak aby malé a střední podniky získaly lepší podmínky.²⁵

V říjnu 2011 Evropská komise schválila balíček šesti legislativních nařízení, která tvoří legislativní základ pro podporu z evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) pro období 2014-2020. Tento balíček tvoří²⁶:

- nařízení o obecných ustanoveních, která stanovují společná pravidla pro čerpání z fondů ESIF,
- tři samostatné nařízení pro ERDF, ESF a CF,
- dvě nařízení, která se týkají územní spolupráce a evropského seskupení pro územní spolupráci.

Nařízení o obecných ustanoveních je rozděleno na dvě části. První část obsahuje společná ustanovení pro všech pět strukturálních fondů, které se zaměřují především na strategické plánování a programování v souladu s cíli strategie Evropa 2020. Druhá část obsahuje konkrétní ustanovení týkající se ERDF, ESF a Fondu soudržnosti. Tyto nařízení zaměřují svou pozornost na konkrétní poslání a cíle regionální politiky, finanční rámec, konkrétní programování a postup vykazování. Tři samostatné nařízení pro ERDF, ESF a FS určují způsobilost regionů pro čerpání ze strukturálních fondů. Pro zajištění co nejefektivnější koncentrace peněžních prostředků, jsou vyčleněny tři kategorie regionů na základě jejich ekonomické výkonnosti:

- *méně rozvinuté regiony*- podpora méně rozvinutých regionů je dlouhodobou prioritou politiky soudržnosti. Do této kategorie spadají regiony NUTS II, jejichž HDP na obyvatele je nižší než 75 % průměr HDP EU- 27,
- *přechodné regiony*- namísto postupného vyřazování a zařazování regionů, byla pro současné programovací období vytvořena kategorie přechodných regionů. Tato kategorie pokrývá všechny regiony NUTS 2, jejichž HDP na obyvatele se pohybuje v rozmezí 75-90 % průměru HDP EU-27,
- *více rozvinuté regiony*- pro tuto kategorii jsou způsobilé regiony NUTS 2, jejichž HDP na obyvatele je vyšší než 90 % průměru HDP EU-27.

Je vytvořena záchrana také pro regiony, které v předchozím programovacím období byly způsobilé čerpat z cíle Konvergence, ale jejichž HDP na obyvatele je nyní vyšší než 75 %

²⁵ EVROPSKÁ KOMISE. Politika soudržnosti 2014-2020. *Regionální politika-Inforegio*. [online].2013. [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/eligibility/index_cs.cfm

²⁶ Tamtéž

průměru EU-27. Tyto regiony by měli v rámci kategorie přechodných a více rozvinutých regionů obdržet až dvě třetiny prostředků, které obdržely v programovacím období 2007-2013.

Cíle regionální politiky EU v programovacím období 2014-2020

Oproti předchozímu programovému období byl počet cílů regionální politiky zredukován. Pro současné programovací období byly stanoveny dva cíle, jež jsou plně v souladu se Strategií Evropa 2020:

1. Investice pro růst a zaměstnanost

Tento cíl je určen jak pro méně rozvinuté a přechodné regiony, tak pro více rozvinuté regiony. Finanční prostředky na realizaci tohoto cíle plynou z ERDF, ESF i CF.

2. Evropská územní spolupráce

Cíl Evropská územní spolupráce se stejně jako v minulém období soustředí na podporu příhraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce mezi jednotlivými regiony členských států. Peněžní prostředky, stejně jako v minulém období, plynou z ERDF.

Finanční nástroje regionální politiky v programovacím období 2014-2020

Hlavním úmyslem Evropské unie je, aby strukturální fondy přispěly co největší mírou k naplnění Strategie Evropa 2020. Souhrnně byly tyto fondy nazvány evropské strukturální a investiční fondy. Těchto fondů máme pro současné programové období celkem pět.

- *Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF),*
- *Evropský sociální fond (ESF),*
- *Fond soudržnosti (CF),*
- *Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD),*
- *Evropský námořní a rybářský fond (EMFF).*

Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond zůstaly v tomto období zachovány. Změna postihla *Fond soudržnosti*, jehož prostředky nyní plynou do zemí, jejichž HND je nižší než průměr EU- 27. Změnu zaznamenal také Finanční nástroj pro podporu venkova. V předešlém programovém období plynuly prostředky na podporu venkova z *Evropského zemědělského fondu a Evropského fondu pro rozvoj venkova*. Tyto dva fondy byly spojeny v jeden komplexnější fond, *Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova*. Nově vzniklý *Evropský námořní a rybářský fond* směřuje své peněžní prostředky zejména do

podpory akvakultury, která bude konkurenceschopná, životaschopná a sociálně i environmentálně udržitelná a podpoří rozvoj zemí.

Pro nejefektivnější využití těchto fondů je každý stát povinen vypracovat *Dohodu o partnerství*. *Dohoda o partnerství* se zabývá přípravou členského státu Evropské unie na čerpání z fondů *Společného strategického rámce* v současném období. Tato dohoda analyzuje požadavky a podmínky pro budoucí řízení a implementační strukturu vycházející především z nařízení Evropské unie, ale také ze zkušenosti z předchozího období 2007-2013. Dohoda stejně jako Národní strategický referenční rámec v minulém období, navrhuje strukturu programů, které budou vyjednávány s Evropskou unií.

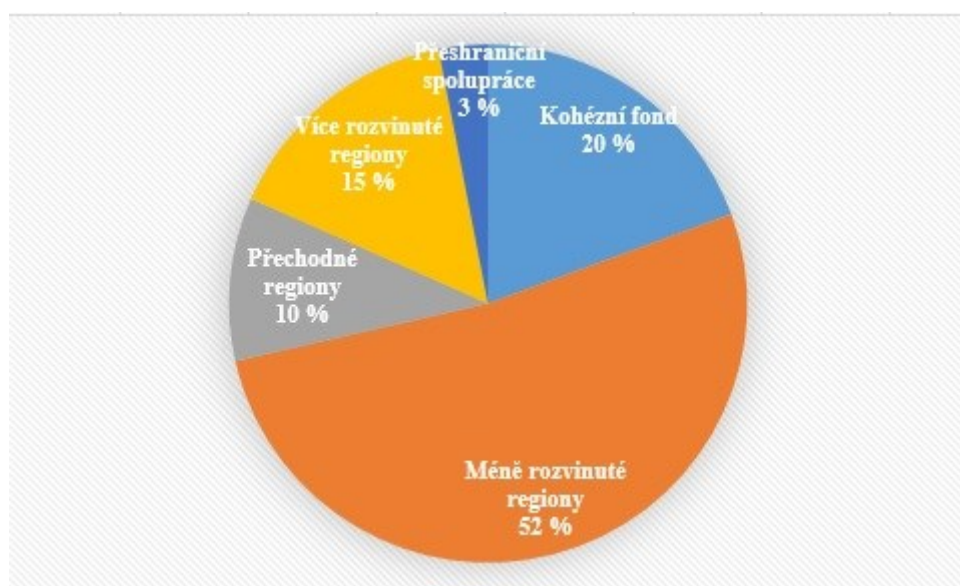
Finanční rámec regionální politiky EU pro období 2014-2020

V listopadu roku 2013 byl schválen víceletý finanční rámec pro současné programovací období. V tomto období Evropská unie hospodaří s 960 miliardami EUR, což je o 3,4 % nižší částka než v předchozím období. Z této částky je vyčleněno 32 %, tedy 351 miliard EUR, na regionální politiku. Pro cíl Investice pro růst a zaměstnanost bylo vyčleněno 273 miliard EUR, z čehož připadá 182 miliard EUR na podporu kategorie méně rozvinutých regionů, 54 miliard EUR na podporu kategorie více rozvinutých regionů. Na podporu přechodných regionů připadlo 35 miliard EUR. Pro Evropskou územní spolupráci bylo vyčleněno 9 miliard EUR.

Největšími příjemci podpory se stalo Polsko, kterému je určeno přibližně 77,5 miliard EUR. České republice bylo na pomoc méně rozvinutých regionů přiděleno 21 miliard eur. Tato částka z České republiky činí čtvrtého největšího příjemce podpory plynoucí z Evropské unie.²⁷ Procentuální rozdělení peněžních prostředků blíže zobrazuje Graf 2.1.

²⁷ EVROPSKÁ KOMISE, ref. 25

Graf 2.1: Rozdělení peněžních prostředků pro programovací období 2014-2020

Zdroj: Evropská komise, 2013; vlastní zpracování

3 Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost jako nástroj podpory zaměstnanosti ČR

V roce 2008 a 2009 zasáhla Evropskou unii hospodářská krize, která měla nepříznivý dopad mimo jiné i na trh práce. Díky této krizi, se začala míra zaměstnanosti snižovat ve většině členských států, Českou republiku nevyjímaje. Od roku 2008, kdy míra zaměstnanosti v České republice dosáhla svého vrcholu, byl zaznamenán strmý propad. Tato situace se od roku 2010 začala pozvolna zlepšovat a Česká republika evidovala mírný nárůst zaměstnanosti, jenž roku 2013 dokonce převýšil míru zaměstnanosti, která byla evidována před krizí v roce 2008. V roce 2013 dosáhla míra zaměstnanosti osob ve věku 20-64 let 72,5 %, což je o čtyři procentní body vyšší hodnota než je průměr EU-27. Stejně dobře si vede také míra zaměstnanosti mužů, která dosáhla v roce 2012 míry 80,2 %, což o necelých šest procentních bodů převyšovalo průměr EU- 27. Naopak míra zaměstnanosti žen se udržuje okolo průměru EU- 27 a to na úrovni 62 %. Rozdíl v míře zaměstnanosti je evidována mezi jednotlivými regiony soudržnosti. Nejvyšší míra zaměstnanosti byla zaznamenána v regionu Hl. město Praha, kde v roce 2012 míra zaměstnanosti dosahovala 76,9 %. Naopak s nejnižší mírou zaměstnanosti se potýká region soudržnosti Moravskoslezsko, kde míra zaměstnanosti dosahuje 68,2 %.²⁸

²⁸ EUROPEAN COMMISSION, Eurostat, ref.6

Nástroje politiky zaměstnanosti ČR

Státní politiku zaměstnanosti v České republice vytváří stát, konkrétně *Parlament ČR*, který vydává zákony upravující její politiku. Dále se na ní podílejí zaměstnavatelé a odborové organizace. Státní správu pak vykonává *Ministerstvo práce a sociálních věcí* a úřady práce. Všechny tyto zmíněné subjekty se snaží míru zaměstnanosti zvyšovat pomocí nástrojů aktivní a pasivní politiky zaměstnanosti:

Pasivní politika zaměstnanosti se především soustředí na sociální důsledky, které vznikají v důsledku nezaměstnanosti. Mezi nástroje pasivní politiky zaměstnanosti patří:

- podpora v nezaměstnanosti,
- podpora při rekvalifikaci.

Aktivní politika zaměstnanosti je velmi důležitý nástroj politiky zaměstnanosti a je na ní kladen mnohem větší důraz než na pasivní politiku zaměstnanosti. Jejím hlavním cílem je napomáhat sociálně znevýhodněným osobám v přístupu na trh práce. Mezi nástroje jimiž je aktivní politika zaměstnanosti realizována, patří především:²⁹

- rekvalifikace,
- investiční pobídky,
- veřejně prospěšné práce,
- společensky účelná pracovní místa,
- překlenovací příspěvek,
- příspěvek na dopravu zaměstnanců,
- příspěvek na zapracování,
- příspěvek na nový podnikatelský program,
- cílené programy pro řešení nezaměstnanosti.

3.1 Podpora zaměstnanosti v České republice prostřednictvím Strukturálních fondů EU

V České republice jsou pro financování zaměstnanosti využívány především dva základní zdroje. Prvním zdrojem je státní rozpočet, kdy hospodaření s těmito finančními prostředky je řízeno zvláštním právním předpisem. Z těchto prostředků lze přispívat na programy celostátního a regionálního charakteru, projekty zahraničních subjektů přispívající ke zvýšení zaměstnanosti a na vytváření nových nástrojů politiky zaměstnanosti. Druhým zdrojem

²⁹ HALÁSKOVÁ, Renata, ref.4

financování nástrojů politiky zaměstnanosti jsou prostředky ESF, které jsou určeny na podporu realizace Evropské strategie zaměstnanosti. V programovacím období 2007-2013 mezi základní programy ESF využívané v rámci aktivní politiky zaměstnanosti patřil *Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost*.

3.1.1 Podpora zaměstnanosti v České republice v programovacím období 2007-2013

První jednání o architektuře regionální politiky EU v České republice pro programovací období 2007-2013 započalo již v roce 2004, kdy byla zahájena příprava na novém *Národním rozvojovém plánu (NRP)*. Časový rozvrh přípravy schválila vláda ČR v březnu roku 2005 a první návrh byl představen v lednu roku 2006.

Za první a zároveň základní dokument pro využití peněžních prostředků z EU, můžeme označit *Strategické obecné zásady společenství (SOZS)*. Tento dokument obsahuje hlavní zásady a priority politiky hospodářské a sociální soudržnosti pro období 2007-2013. Zároveň doporučuje členským státům jak co nejefektivněji využít peněžní prostředky plynoucí z unijního rozpočtu. Na základě tohoto dokumentu každý členský stát vytvořil *Národní strategický referenční rámec (NSRR)*, který dále předloží Evropské komisi k projednání.³⁰

V návaznosti na SOZS vytvořila Česká republika *Národní rozvojový plán (NRP)*. *Národní rozvojový plán* sloužil jako podkladový dokument pro vytvoření *Národního strategického referenčního rámce*. Globálním cílem NRP je přeměna socioekonomického prostředí České republiky v souladu s principy udržitelného rozvoje tak, aby Česká republika byla přitažlivým místem pro realizaci investic, práci a život obyvatel. Prostřednictvím trvalého posilování konkurenceschopnosti bude dosahováno udržitelného růstu, jehož tempo bude vyšší než průměrný růst EU 25. ČR bude usilovat o vyvážený harmonický rozvoj regionů, který povede ke zvyšování úrovně kvality života.³¹ NRP definuje 4 prioritní osy, které mají pomoci k naplnění globálního cíle:

1. Konkurenceschopná česká ekonomika.
2. Otevřená, flexibilní a soudržná společnost.
3. Atraktivní prostředí.
4. Vyvážený rozvoj území.

³⁰ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 24

³¹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Národní strategický referenční rámec. *Strukturální fondy EU*. [online].2013. [cit. 2014-12-26]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/d477657e-61de-4e5a-98cc-e9afeb07ec62/NSRF_en_170707_bez_zmen_db_fin-tabulka.pdf

V návaznosti na NRP byl vytvořen *Národní strategický referenční rámec (NSRR)*. Ten představoval rámcovou rozvojovou strategii na úrovni státu a referenční nástroj pro přípravu programování fondů.³² Vytvářela jej členská země, přičemž uplatňovala princip partnerství. Na základě tohoto dokumentu každý členský stát vyjednával s Evropskou komisí konečnou podobu operačních programů pro dané programové období. byl schválen v červenci roku 2007 a podkladovým materiálem pro jeho vytvoření se stal . NSRR se skládá ze dvou částí- strategické a operační. V první části, tedy části strategické specifikuje strategii pro dosažení definovaných cílů politiky soudržnosti EU. Druhá část, část operační je věnována jednotlivým operačním programům a rozdělení finančních prostředků mezi jednotlivé programy.

Operační programy (OP) představují nejdůležitější dokument, který poskytuje žadatelům a příjemcům podpory informace o možnostech podpory. Jsou to nástroje k realizaci NSRR. Podle funkcí můžeme rozlišit tematické operační programy, které se zaměřují na problematiku určité oblasti nebo sektoru a regionální operační programy, které se zaměřují na oblasti NUTS II. Pro programové období 2007-2013 bylo vytvořeno celkem **26 operačních programů**.

Tematické operační programy- pro toto období bylo ustanoveno celkem 8 tematických operačních programů, které spadají do cíle Konvergence. Tyto OP podporují investiční a neinvestiční projekty, např. modernizace železničních sítí, podpora vědy a výzkumu a další. Řídícími orgány těchto programů jsou ministerstva, zabývající se příslušnou tematikou, která ke každému programu vytváří metodologické dokumenty sloužící ke specifikaci podmínek pro projektové žádosti.³³

Tematické operační programy spadající do cíle Konvergence:

- OP Doprava,
- OP Životní prostředí,
- OP Podnikání a inovace,
- OP Výzkum a vývoj pro inovace,
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost,
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost,
- Integrovaný operační program,
- OP Technická pomoc.

³² MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 24

³³ Tamtéž

Regionální operační programy mají za úkol přispět k vyváženému rozvoji obcí, regionů, měst a krajů. Odpovědným orgánem za efektivní realizaci je Regionální rada příslušného regionu soudržnosti. Pro programové období 2007-2013 bylo vytvořeno 7 regionálních operačních programů.

Regionální operační programy spadající do cíle Konvergence:

- ROP NUTS II Severozápad,
- ROP NUTS II Moravskoslezsko,
- ROP NUTS II Jihovýchod,
- ROP NUTS II Severovýchod,
- ROP NUTS II Střední Morava,
- ROP NUTS II Jihozápad,
- ROP NUTS II Střední Čechy.

Hlavní město Praha nespadá do cíle Konvergence, proto pro něj byly vytvořeny dva speciální operační programy.

Operační programy spadající do cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost:

- OP Praha konkurenceschopnost,
- OP Praha adaptibilita.

V rámci cíle Evropská územní spolupráce, který usiluje o podporu meziregionální, nadnárodní a přeshraniční spolupráce bylo vytvořeno 9 OP.

Operační programy spadající do cíle Evropská územní spolupráce

- OP Přeshraniční spolupráce ČR-Bavorsko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR-Polsko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR-Rakousko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR-Sasko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR-Slovensko,
- OP Meziregionální spolupráce,
- OP Nadnárodní spolupráce,
- Síťový operační program ESPON 2013.³⁴

³⁴MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Operační programy 2007-2013. *Strukturální fondy EU*. [online].2013. [cit. 2014-12-26]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013>

Finanční rámec regionální politiky EU v České republice pro programovací období 2007-2013

Vstupem do Evropské unie v roce 2004 se České republice otevřely nové možnosti pro rozvoj regionů a to v podobě možnosti čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů EU. Česká republika se v tomto programovacím období stala třetím největším příjemcem podpory regionální politiky, a regionální politika se tak stala dominantní rozvojovou politikou realizovanou na území České republiky.³⁵

V programovém období 2007-2013 bylo České republice alokováno 26,7 mld. EUR, což představovalo přibližně 778 mld. Kč. Průměrná roční alokace byla oproti programovacímu období 2004-2006 značně navýšena a to na 111,1 mld. Kč. Tyto finanční prostředky byly směřovány především do rozvoje infrastruktury, podpory inovací, rozvoje lidských zdrojů, rozvoje podnikání a vyváženého rozvoje regionů.³⁶ Celkovou finanční alokaci rozdělenou podle cílů uvádí tabulka 3.1.

Tabulka 3.1: Finanční alokace regionální politiky EU v České republice v programovacím období 2007-2013 (v EUR, běžné ceny)

Cíl	Objem prostředků
Konvergence	25 883 511 035
<i>Strukturální fondy</i>	17 140 260 798
<i>Fond soudržnosti</i>	8 819 022 439
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	419 093 449
Evropská územní spolupráce	389 051 107
<i>Přeshraniční spolupráce</i>	275 599 077
Celkem	26 691 655

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009; vlastní zpracování

³⁵ HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK, ref. 18

³⁶ OPATRŇÝ, Martin. Fondy evropské unie ve finanční perspektivě. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR*. [online].2005. [cit. 2013-12-26]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2005/Fondy-Evropske-unie-ve-financi-perspektive>

Tabulka 3.2 uvádí finanční alokaci podle jednotlivých operačních programů.

Tabulka 3.2: Finanční alokace podle jednotlivých operačních programů (v EUR, běžné ceny)

Operační program	Fond	Objem prostředků
Podnikání a inovace	ERDF	3 041 312 546
Výzkum a vývoj pro inovace	ERDF	2 070 680 884
Životní prostředí	ERDF, CF	4 917 867 098
Doprava	ERDF, CF	5 759 081 203
Integrovaný operační program	ERDF	1 582 390 162
Regionální operační programy	ERDF	4 659 031 162
Střední Čechy	ERDF	559 083 839
Jihozápad	ERDF	619 651 254
Severozápad	ERDF	745 911 021
Jihovýchod	ERDF	704 445 636
Severovýchod	ERDF	656 457 606
Moravskoslezsko	ERDF	716 093 217
Střední Morava	ERDF	657 389 413
Technická pomoc	ERDF	247 783 172
Lidské zdroje a zaměstnanost	ESF	1 837 421 405
Vzdělání pro konkurenceschopnost	ESF	1 828 714 781
Praha-Konkurenceschopnost	ERDF	234 936 005
Praha- Adaptibilita	ESF	108 385 242

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009; vlastní zpracování

3.1.2 Regionální politika EU v České republice v programovacím období 2014-2020

První přípravy regionální politiky po roce 2013 započaly již v roce 2010. Diskuzi zahájilo *Ministerstvo pro místní rozvoj* (MMR), které se stalo hlavní institucí pro vyjednání nové regionální politiky. MMR při přípravě regionální politiky spolupracuje s celou řadou partnerů na národní, nadnárodní a regionální úrovni a naplňuje tak princip partnerství.³⁷

V prosinci roku 2012 byl vydán podklad pro přípravu Dohody o partnerství, jenž se stal základní stavební jednotkou pro jeho přípravu. Podklad pro přípravu Dohody o partnerství vymezuje programy a postup při přípravě České republiky pro efektivní čerpání ze strukturálních fondů. Tento obsáhlý dokument vycházel z nařízení Evropské unie, evropských

³⁷ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 17

strategií, strategických dokumentů a zohledňuje také zkušenosti z minulého období. Podklad Dohody o partnerství definoval čtyři základní principy, na kterých je postavena regionální politika EU v České republice v programovacím období 2014-2020: princip strategického zaměření a propojování, princip podpory fungujícího trhu, princip podpory kvalitních projektů, princip snadnější přípravy a realizace projektů, které mají zajistit účinné a efektivní využívání všech fondů. Na základě tohoto podkladu byla vypracována a vyjednáвана konečná podoba Dohody o partnerství, jejíž přijetí se předpokládá v létě 2014. V prosinci 2013 bylo schváleno a vymezeno 18 operačních programů pro ERDF, ESF, CF a pro ostatní fondy EU:

V rámci cíle Investice pro růst a zaměstnanost bylo vytvořeno **8 tematických OP**:

- OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost,
- OP Výzkum, vývoj a vzdělávání,
- OP Zaměstnanost,
- OP Doprava,
- OP Životní prostředí,
- Integrovaný regionální operační program,
- OP Praha- pól růstu ČR,
- OP Technická pomoc.

V rámci cíle Evropská územní spolupráce existují tyto OP:

- OP Přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Polskou republikou,
- OP přeshraniční spolupráce mezi Slovenskou republikou a Českou republikou,
- OP přeshraniční spolupráce mezi Rakouskou republikou a Českou republikou,
- OP přeshraniční spolupráce mezi svobodným státem Bavorsko a Českou republikou,
- OP přeshraniční spolupráce mezi svobodným státem Sasko a Českou republikou,
- OP Nadnárodní spolupráce Central Europe,
- OP Mezuregionální spolupráce.

Pro čerpání finančních prostředků z EAFRD byl vytvořen OP pro rozvoj venkova 2014-2020 a pro čerpání z EMFF byl vytvořen OP Rybářství 2014-2020.³⁸

³⁸ BUSINESSINFO. Je definitivně jasné jak budou vypadat operační programy pro roky 2014-2020. *BusinessInfo.cz*. [online]. 2013. [cit. 2014-12-26]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/je-definitivne-jasne-jak-budou-vypadat-operacni-programy-pro-roky-2014-2020-44047.html>

OP Zaměstnanost 2014-2020

Obdobně jako v předcházejících programovacích obdobích bude podpora z fondů EU rozdělována prostřednictvím operačních programů. Pro podporu zaměstnanosti v programovacím období 2014-2020 byl vytvořen *OP Zaměstnanost*. Hlavním zaměřením bude podobné jako v letech předcházejících. Operační program bude orientován především na podporu nezaměstnanosti, rovné příležitosti mužů a žen, adaptability zaměstnanců a zaměstnavatelů, sociálního začleňování a boje s chudobou, modernizace veřejné správy a veřejné služby a v poslední řadě se bude věnovat podpoře mezinárodní spolupráce a sociálního začleňování v oblasti zaměstnání, veřejné správy a sociálního začleňování.

Nový operační program je připravován Pracovní skupinou pro programování na období 2014-2020, která je složena ze zástupců jednotlivých resortů, obcí, měst, krajů, sociálních skupin a dalších partnerů. Návrh operačního programu by měl být dokončen začátkem dubna 2014, poté bude probíhat připomínkování a konečná podoba by měla být *Vládě ČR* předložena na konci června 2014. Poté bude předložena Evropské komisi, čímž započne formální vyjednávání operačního programu.

Plánovaná alokace operačního programu v současné době činí 70 mld. Kč, což je vyšší částka než v předcházejícím programovacím období. Více než polovina této alokace bude určena na podporu zaměstnanosti a třetina alokace bude pravděpodobně určena pro podporu aktivit věnovaných sociálnímu začleňování a financování sociálních služeb.³⁹

Srovnání prioritních os OP Lidské zdroje a zaměstnanost a OP Zaměstnanost uvádí tabulka 3.3.

³⁹ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, OP Zaměstnanost 2014-2020. *Evropský sociální fond v ČR*. [online].2014. [cit. 2014-04-01]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/op-zamestnanost-2014-2020>

Tabulka 3.3: Srovnání OP Zaměstnanost a OP LZZ

Prioritní osa OP Zaměstnanost	Obsah prioritní osy	Analogie s OP LZZ
1 Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly	Posílení aktivních politik zaměstnanosti	Oblast podpory 2.1 a částečně 3.3
	Modernizace služeb zaměstnanosti	Oblast podpory 2.2
	Zvýšení adaptability zaměstnanců a konkurenceschopnosti podniků	Oblast podpory 1.1 a rozšíření o potencionální zaměstnance
	Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce a sladění pracovního a rodinného života	Oblast podpory 3.4
2 Sociální začleňování a boj s chudobou	Podpora sociální integrace a boj s chudobou	Oblast podpory 3.1, 3.2 a částečně 3.3
3 Sociální inovace a mezinárodní spolupráce	Sociální inovace a mezinárodní spolupráce	Oblast podpory 5.1 a doplněny sociální inovace
4 Efektivní veřejná správa	Podpora reformy veřejné správy	Oblast podpory 4.1

Zdroj: Evropský sociální fond, 2014; vlastní zpracování

3.2 Charakteristika OP Lidské zdroje a zaměstnanost

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) je jedním ze tří operačních programů financovaných prostřednictvím ESF pro programovací období 2007-2013. Byl schválen 16. října 2007 Evropskou komisí a navazuje na operační program předchozího programovacího období 2004-2006, který nesl název *Operační program Rozvoj lidských zdrojů*.

OP LZZ se zaměřuje na snižování nezaměstnanosti prostřednictvím aktivní politiky trhu práce, profesního vzdělání, začleňování sociálně vyloučených osob zpět do společnosti, zvyšování kvality veřejné správy a mezinárodní spolupráci ve výše zmíněných oblastech. Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost patří mezi více cílové tematické operační programy. To znamená, že operační program je financován především z prostředků cíle Konvergence, ale v oblastech aktivní politiky trhu práce, modernizace veřejné správy a veřejných služeb a mezinárodní spolupráce také z prostředků cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.⁴⁰

⁴⁰ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. OP Lidské zdroje a zaměstnanost. *Evropský sociální fond v ČR* [online]. 2014. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/07-13/oplz>

3.2.1 Strategie OP LZZ

Strategie OP LZZ odráží zjištěný současný stav sektoru a navrhuje způsob řešení identifikovaných problémů, nedostatků a potřeb v sektoru, oblastí a cílových skupin. Především se zaměřuje na řešení slabých stránek a využití rozvojových příležitostí identifikovaných ve SWOT analýze. Strategie OP LZZ vychází ze strategie uvedené v Národním strategickém referenčním rámci a respektuje i další základní strategické dokumenty vlády ČR:

- Strategie regionálního rozvoje ČR,
- Strategie hospodářského růstu ČR,
- Národní program reforem ČR 2005-2008,
- Strategie podpory dostupnosti a kvality veřejných služeb,
- Národní akční plán zaměstnanosti 2004-2006,
- Národní akční plán sociálního začleňování 2004-2006,
- Postup a hlavní směry reformy a modernizace ústřední státní správy,
- Strategie udržitelného rozvoje ČR,
- Národní program přípravy na stárnutí 2003-2007,
- Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby- strategie realizace Smart Administration 2007-2015.

V potaz jsou brány také dokumenty EU jako například Strategické obecné zásady společenství 2007-2013, návrh nařízení o ESF, Sdělení komise „*Politika soudržnosti pro podporu růstu a zaměstnanosti*“, sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu- „*Integrované směry pro růst a zaměstnanost*“ a *Lisabonský program společenství*.⁴¹

3.2.2 Globální cíl

Globálním cílem OP LZZ pro období 2007-2013 je „*Zvýšit zaměstnanost a zaměstnatelnost lidí v České republice na úroveň průměru 15 nejlepších zemí EU.*“ Tento globální cíl zajišťuje realizaci *Strategických cílů Národního referenčního rámce 2007-2013* a je plně v souladu se třetí obecnou zásadou politiky soudržnosti pro podporu růstu a zaměstnanosti. K naplnění globálního cíle bylo stanoveno pět specifických cílů⁴²:

⁴¹ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost (červenec 2013). *Evropský sociální fond v ČR* [online]. 2013. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/file/4976/>

⁴² Ministerstvo práce a sociálních věcí, ref. 41

1. Zvýšení adaptability zaměstnanců a zaměstnavatelů,
2. Zlepšení přístupu k zaměstnání a prevence nezaměstnanosti,
3. Posílení integrace osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených,
4. Posilování institucionální kapacity a efektivnosti veřejné správy a veřejných služeb,
5. Zintenzivnění mezinárodní spolupráce v oblasti rozvoje lidských zdrojů a zaměstnanosti.

Výše zmíněné specifické cíle operačního programu dále rozvíjí prioritní osy viz. tabulka 3.4.

Tabulka 3.4: Specifické cíle a jejich prioritní osy OP LZZ

Globální cíl	Specifické cíle	Prioritní osy
<i>Zvýšit zaměstnanost a zaměstnatelnost lidí v České republice na úroveň průměru 15 nejlepších zemí EU.</i>	1. Zvýšení adaptability zaměstnanců a zaměstnavatelů	Prioritní osa 1- Adaptibilita
	2. Zlepšení přístupu k zaměstnání a prevence nezaměstnanosti	Prioritní osa 2a a 2b- Aktivní politiky trhu práce
	3. Posílení integrace osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených	Prioritní osa 3- Sociální integrace a rovné příležitosti
	4. Posilování institucionální kapacity a efektivnosti veřejné správy a veřejných služeb	Prioritní osa 4a a 4b- Veřejná správa a veřejné služby
	5. Zintenzivnění mezinárodní spolupráce v oblasti rozvoje lidských zdrojů a zaměstnanosti	Prioritní osa 5a a 5b- Mezinárodní spolupráce

Zdroj: Evropský sociální fond, 2014; vlastní zpracování

3.2.3 Prioritní osy OP LZZ

OP LZZ obsahuje 6 věcných prioritních os, které rozdělují program na tematické logické celky, ty jsou dále konkretizovány tzv. oblastmi podpor. Oblasti podpor vymezují typy aktivit a cílové skupiny, které mohou být podpořeny v rámci příslušné prioritní osy.

- *Prioritní osa 1 Adaptibilita*- tato prioritní osa je směřována k realizaci prvního specifického cíle a spadá pod cíl Konvergence. Zaměřuje se na předcházení nezaměstnanosti prostřednictvím podpory investic do rozvoje lidských zdrojů ze

strany podniků a organizací, rozvoje odborných znalostí a kvalifikací zaměstnanců a zaměstnavatelů, zavádění moderních forem systému řízení lidských zdrojů. První prioritní osa je uskutečňována pomocí dvou oblastí podpory.

- *Prioritní osa 2 Aktivní politiky trhu práce*- druhá prioritní osa slouží k naplnění druhého specifického cíle. Prioritní osa 2a spadá stejně jako první prioritní osa pod cíl Konvergence, naopak prioritní osa 2b spadá pod cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Jejím cílem je zlepšení přístupu k zaměstnání, začlenění trvale znevýhodněných osob, prevenci nezaměstnanosti, především na prevenci dlouhodobé nezaměstnanosti a nezaměstnanosti sociálně znevýhodněných osob. Dále se soustředí na zvýšení kvality informačních, poradenských, zprostředkovatelských a ostatních služeb poskytovaných na trhu práce. Prioritní osa Aktivní politiky trhu práce je realizována pomocí dvou oblastí podpor.
- *Prioritní osa 3 Sociální integrace a rovné příležitosti*- třetí prioritní osa napomáhá k naplnění třetího specifického cíle a spadá pod cíl Konvergence. Jejím cílem je pomoc osobám ohrožených sociálním vyloučením nebo osobám sociálně vyloučených, opatření zvyšování zaměstnanosti sociálně vyloučených osob a prosazování rovných příležitostí mužů a žen na trhu práce. V rámci této prioritní osy je věnována zvláštní pozornost skupinám z odlišného socioekonomického prostředí, jako například Romové nebo migranti. Třetí prioritní osa je realizována pomocí čtyř oblastí podpory.
- *Prioritní osa 4 Veřejná správa a veřejné služby*- čtvrtá prioritní osa přispívá k naplnění čtvrtého specifického cíle a spadá pod cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Prioritní osa je naplňována prostřednictvím intervencí zaměřených na zkvalitnění veřejné správy a veřejných služeb. V rámci této prioritní osy je podpořeno například řízení a rozvoj lidských zdrojů ve veřejné správě, zkvalitnění systému vzdělání a školení ve veřejné správě nebo participace občanů na veřejném životě. Prioritní osa 4 je uskutečňována pomocí jedné oblasti podpory.
- *Prioritní osa 5 Mezinárodní spolupráce*- pátá prioritní osa slouží k realizaci pátého specifického cíle. Prioritní osa 5a zahrnuje cíl Konvergence, na rozdíl od prioritní osy 5b, která náleží k cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Souhrnně byly tyto osy nazvány Mezinárodní spolupráce a jsou zaměřeny na podporu inovací prostřednictvím mezinárodní výměny zkušeností a dovedností. Cílem této spolupráce

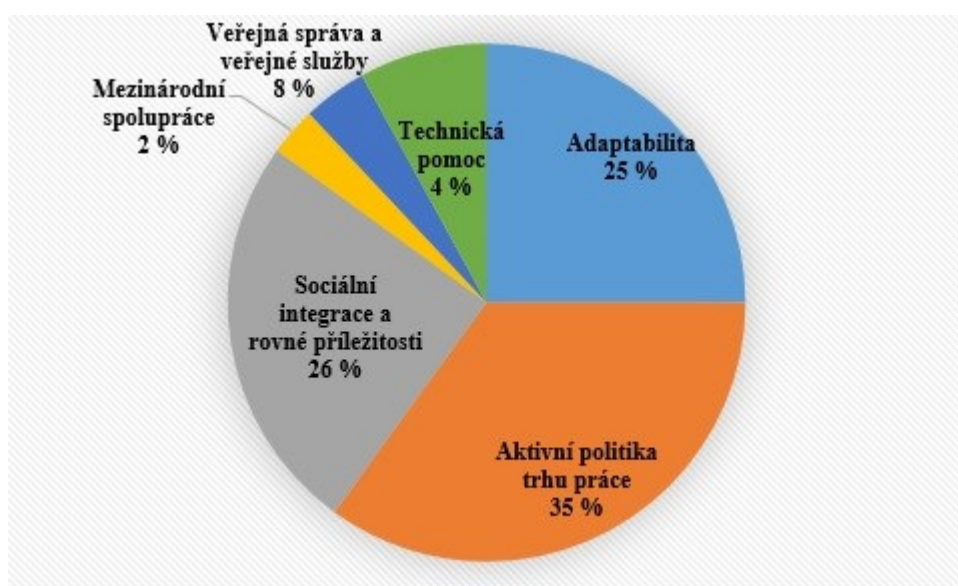
je zvýšit efektivnost strategií a rozvoj partnerství v oblasti lidských zdrojů. Prioritní osa je uskutečňována pomocí jedné oblasti podpory.⁴³

- *Prioritní osa 6 Technická pomoc*- poslední prioritní osa spadá opět jak pod cíl Konvergence (6a) tak pod Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost (6b). Osa financuje zejména aktivity pro podporu řízení, implementace, kontroly, monitorování, hodnocení a publicity operačního programu.⁴⁴

Oblasti podpor jednotlivých prioritních os jsou detailněji popsány v Příloze č. 1.

Rozdělení peněžních prostředků podle jednotlivých prioritních os uvádí Graf 3.1.

Graf 3.1: Finanční rozdělení OP LZZ podle jednotlivých prioritních os

Zdroj: Evropský sociální fond, 2014; vlastní zpracování

3.2.4 Finanční rámec OP LZZ 2007-2013

Finanční rámec OP LZZ vychází z finančního rámce NSRR, který určuje rozdělení peněžních prostředků z fondů EU pro jednotlivé operační programy. Pro OP LZZ bylo vyčleněno celkem 1,88 miliard EUR, což činí přibližně 7 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku.⁴⁵ Míra spolufinancování z ESF dosahuje 85 % z celkových veřejných výdajů, zbývajících 15%, tedy 0,33 mld. EUR je hrazeno z národních veřejných zdrojů. Celkový rozpočet OP LZZ podle jednotlivých let a cílů podrobněji uvádí Tabulka 3.5.

⁴³ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Prioritní osy. *Evropský sociální fond v ČR* [online]. 2014. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/07-13/oplzz/prioritni-osy>

⁴⁴ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, ref.41

⁴⁵ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, ref.40

Tabulka 3.5: Celkový rozpočet OP LZZ (v EUR)

Rok	Cíl Konvergence	Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	Celkem
2007	224 801 428	3 440 228	228 241 656
2008	235 859 105	3 509 033	239 368 138
2009	246 965 120	3 579 214	250 544 334
2010	258 590 464	3 650 798	262 241 262
2011	274 645 968	3 723 814	278 369 782
2012	319 167 313	2 394 305	321 561 618
2013	317 231 970	3 626 507	320 858 477
Celkem	1 877 261 368	23 923 899	1 901 185 267

Zdroj: Evropský sociální fond, 2014; vlastní zpracování

3.2.5 Řízení a monitorování programu

Hlavní princip úspěšného dosažení cílů OP LZZ spočívá v oddělení řídicí, platební a kontrolní činnosti.

Řídicím orgánem OP LZZ se stalo Ministerstvo práce a sociálních věcí. Jeho hlavním úkolem je zodpovídat za správné a efektivní řízení programu tak aby byl zajištěn soulad s předpisy Evropské unie a národními normami. Řídicí orgán je zodpovědný za celou řadu činností. Konkrétně za přípravu a projednání programu s Evropskou komisí, shromažďování statistických údajů o věcném a finančním pokroku OP LZZ, za řízení a dohled činnosti monitorovacího výboru, atd.

Za zprostředkující subjekty jsou považovány veřejné či soukromé subjekty, na které Řídicí orgán deleguje část svých pravomocí. Řídicí orgán deleguje na zprostředkující subjekty především zajištění procesu výběru projektů, monitorování, kontrolu projektů, ověřování žádostí o platby a zajištění publicity. Roli zprostředkujících subjektů zastávají především útvary *Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva vnitra, Ministerstva průmyslu a obchodu* a jimi zřizované instituce a kraje.

Platebním a certifikačním orgánem, který slouží pro implementaci pomoci z fondů EU, se stalo *Ministerstvo financí*, konkrétně *odbor Národní fond Ministerstva financí*. Platební a certifikační orgán například spravuje prostředky poskytnuté ze SF a CF, přijímá platby z EU a vyhodnocuje čerpání peněžních prostředků z SF a CF, atd.

Výkonem funkce *Auditního orgánu* je pověřeno Ministerstvo financí, konkrétně útvar *Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu*, jehož činnost je nezávislá na Řídícím orgánu a na Platebním a certifikačním orgánu. Auditní orgán zajišťuje například audit připravenosti kontrolního a řídicího systému OP LZZ, zajišťuje provádění auditu ve veřejné správě, zpracovává každoroční zprávu o výsledcích finančních kontrol, atd.

Finanční útvar OP LZZ je zřízen na základě příkazu ministra práce a sociálních věcí. Spadá pod odbor financování a evidence majetku, který zabezpečuje činnost Finančního orgánu tak, aby bylo zajištěno oddělení platebních, řídicích a kontrolních funkcí. Finanční útvar vykonává platby příjemcům podpory z EU a vede jejich přesnou a úplnou evidenci.

Národním orgánem pro koordinaci je pověřeno *Ministerstvo pro místní rozvoj*. Národní orgán pro koordinaci vykonává funkci centrálního koordinátora, který vytváří jednotný rámec pro implementaci operačního programu.

Koordinační mechanismy ESF programů byly pro programové období 2007-2013 stanoveny tak, že finanční podpora z ESF je realizována pomocí tří operačních programů. Konkrétně to jsou *Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost*, *Operační program Vzdělání pro konkurenceschopnost (OP VK)* a *Operační program Praha Adaptabilita (OP PA)*. Implementace je následně zprostředkována prostřednictvím příslušných ministerstev. V případě OP LZZ se jedná o Ministerstvo práce a sociálních věcí, OP VK spadá do kompetencí *Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy* a OP PA koordinuje hlavní město Praha. Mezi těmito třemi operačními programy panuje provázanost a součinnost, která přispívá k realizaci operačních programů.

Neméně důležité je monitorování programu, které zajišťuje *Monitorovací výbor OP LZZ*. Monitorovací výbor je vytvořen na principu partnerství. Je složen ze zástupců ministerstev, krajů, sociálních partnerů a nestátních neziskových organizací. Jeho hlavní činnosti je dohled nad programem, schvalování programových dodatků, přijímání návrhů na změny programu, atd.⁴⁶

⁴⁶ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, ref.41

4 Analýza a zhodnocení čerpání dotačních prostředků z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost v ČR

Hodnocení programu je proces, při němž se zkoumá nakládání s veřejnými prostředky s cílem zvýšení hospodárnosti a efektivnosti. Za organizaci evaluačního procesu v období 2007-2013 zodpovídá Řídící orgán OP LZZ, který k realizaci hodnocení využívá dvě organizační jednotky. Konkrétně se jedná o *Pracovní skupinu pro evaluace a Evaluační pracoviště*. Tyto dvě organizační jednotky zajišťují systematický přístup a kvalitní úroveň hodnocení. Podle *obecného nařízení Rady (ES) č. 1083/2006* mají být prováděny tři typy evaluací:

- *evaluace předběžná (ex ante)*- hodnocení ex ante je prováděno před samotnou realizací operačního programu. Jeho cílem je zdůvodnění navrhovaných specifických cílů a jejich prioritních os. Při procesu předběžného zhodnocení jsou brány v potaz zkušenosti z minulých programových období,
- *evaluace v průběhu implementačního období*- namátkové a průběžné evaluace, zajišťoval Řídící orgán. Evaluace v průběhu období jsou vyžadovány, zejména pokud monitorování programu odhalilo výrazné odchýlení programu od původních zájmů, nebo došlo k potřebě revize operačního programu. Výsledky hodnocení byly předkládány Monitorovacímu výboru a Evropské komisi,
- *ex-post evaluace*- třetí hodnocení bude provedeno Evropskou komisí v těsné spolupráci s členským státem a řídicími orgány.

Implementační partneři a příjemci podpory mohou průběžně provádět sebehodnocení s využitím monitorovacích zpráv. Sebehodnocení poskytuje například shrnutí, do jaké míry projekty naplnili své cíle v porovnání s původními záměry.⁴⁷

Monitorovací indikátory a kvantifikované cíle

Pro měření plnění cílů OP LZZ byl vytvořen systém *monitorovacích indikátorů*. Indikátory umožňují monitorovat realizaci programu a hodnotit jeho efektivnost vzhledem ke stanoveným cílům. Ukazatele byly stanoveny pro jednotlivé prioritní osy. Pro potřeby monitorování a vyhodnocování byly stanoveny ukazatele čtyř typů:

- *ukazatele vstupů*- vyjadřují částku určenou na program a jednotlivé prioritní osy. Rozlišovány byly národní finanční prostředky a finanční prostředky poskytnuté z ESF,

⁴⁷ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, ref. 41

- *ukazatele výstupů*- vyjadřují informace o počtech osob, organizací a projektů, které byly s využitím daného rozpočtu podpořeny a produktů, které byly vytvořeny,
- *ukazatele výsledků*- podávají informace o pozitivních dopadech podpory, ke kterým došlo v době realizace projektu. Indikátory byly vyjádřeny v počtu úspěšně vyškolených osob a počtu nově vytvořených pracovních míst,
- *ukazatele dopadů*- vyčíslují důsledky operačního programu nad rámec okamžitých účinků. Jejich cílem je prokázat udržitelnost a míru čistého přínosu pomoci v delším časovém období po ukončení projektu (nejméně 1 rok).

Dále byly vytvořeny tzv. *kontextové indikátory*, které definují prostředí, ve kterém jsou realizovány programové aktivity. Tyto ukazatele byly vymezeny pro ekonomickou a demografickou sféru, ale také pro oblast vzdělání a zaměstnanosti. Počáteční hodnoty kontextových ukazatelů budou na konci programového období srovnány s novými hodnotami, s cílem zjistit případné změny v socioekonomickém prostředí.

Na úrovni programu a jednotlivých prioritních os byla provedena kvantifikace cílů programu. Kvantifikaci cílů představují expertní odhady, které jsou založené na základě předchozích zkušeností získaných v programovacím období 2004-2006. Ukazatele jsou rozděleny na ukazatele vstupu a výstupu. Ty jsou součtem ukazatelů na úrovni prioritních os a na ukazatele globálních dopadů, které vykazují makroekonomický charakter. Změna hodnot těchto ukazatelů bude zobrazovat úspěšnost naplnění definovaných cílů programu.⁴⁸

Průběh čerpání ze Strukturálních fondů a Fondu soudržnosti

Vyhlášení výzvy- je v kompetenci Řídícího orgánu (ŘO), který pravidelně vyhlašuje časově vymezené výzvy v rámci jednotlivých prioritních os a oblastí podpory. Vyhlášení výzvy můžeme označit jako počáteční fázi průběhu čerpání. Po vyhlášení výzvy bezprostředně následuje hodnocení a výběr projektu.

Hodnocení a výběr projektu- v termínech vyhlášených výzev jsou na Řídící orgán podávány žádosti o podporu, které musí být v souladu s cíli příslušného OP. Řídící orgán, v rámci schvalovacího procesu, hodnotí podané žádosti na základě předem stanovených kritérií a vybírá projekty, kterým bude dotace přidělena. Po úspěšném hodnocení a výběru projektu následuje samotná realizace a proplácení projektu.

Realizace a proplácení- peněžní prostředky jsou příjemcům vypláceny na základě žádostí o platbu, které příjemce předkládá ŘO. Platby příjemcům jsou realizovány formou *ex- post*

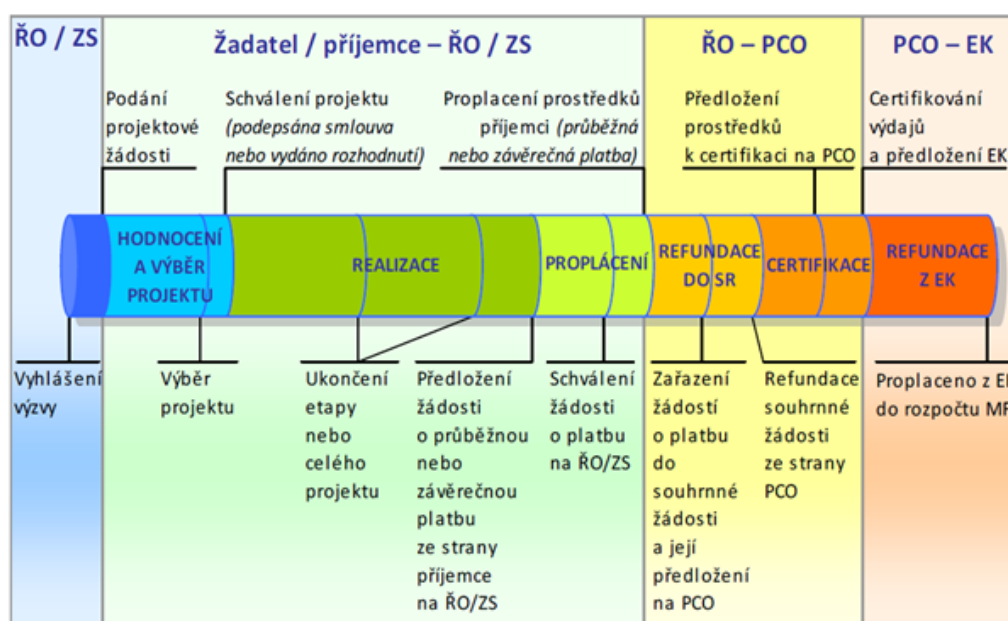
⁴⁸ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VECÍ, ref. 41

plateb což znamená následné proplácení výdajů již vynaložených příjemcem. Druhá forma plateb příjemců je tzv. *ex-ante* platba, tedy poskytnutí peněžních prostředků před samotnou realizací. Proplacené prostředky je dále nutné certifikovat, aby mohly být dále předloženy Evropské komisi k proplacení.

Certifikace- systém finančních toků je založen na principu předfinancování ze státního rozpočtu. To znamená, že peněžní prostředky poskytnuté z EU, které jsou určeny na spolufinancování, jsou nejprve předfinancovány ze státního rozpočtu a až poté je podíl EU navracen zpět do příslušné kapitoly státního rozpočtu ze zdrojového účtu Platebního a certifikačního orgánu. K úspěšné realizaci je tedy nutné, aby jednotlivé kapitoly státního rozpočtu měly ve svém rozpočtu na daný rok dostatek peněžních prostředků.⁴⁹

Podrobněji zobrazuje průběh čerpání finančních prostředků obrázek 4.1.

Obrázek 4.1. Schéma průběhu čerpání finančních prostředků

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014

Jednotlivé výzvy k předkládání žádostí o podporu jsou obvykle vyhlašovány pro tři specifické typy projektů:

- *Globální grant (GG)* je skupinový projekt, jehož řízení a provádění má v kompetenci jeden či více zprostředkujících subjektů. Cílem těchto grantů je především podpora nestátních neziskových organizací.

⁴⁹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Měsíční monitorovací zpráva- prosinec 2013. *Strukturální fondy EU* [online]. 2014. [cit. 2014-04-01]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1a7af95d-525c-4b88-94a1-bdcf6a3b02d7/MMZ_2013_12.pdf

- *Grantové schéma* je specifické tím, že příjemce podpory není konečným uživatelem projektu. Nejčastěji jsou příjemci podpory Krajské úřady, Úřady práce a nevládní organizace. Uživatelé jsou pak například podnikatelé. V rámci grantového schématu je poté realizováno více projektů tzv. *grantových projektů (GP)*.
- *Individuální projekt (IP)* je projekt, který není zastřešen grantovým schématem a jehož podporu obdrží realizátor přímo. Předkladateli projektů jsou vždy koneční příjemci podpory, kteří jsou zároveň i uživateli podpory.⁵⁰

4.1 Analýza čerpání finančních prostředků a věcného pokroku v rámci Prioritní osy 1 Adaptabilita

První prioritní osa je zaměřena především na předcházení nezaměstnanosti prostřednictvím podpory investic do lidských zdrojů. Celková alokace podpory pro první prioritní osu v programovacím období 2007-2013 dosahuje výše 15 011,5 mil. Kč, což představuje 25,7 % celkové alokace OP LZZ.⁵¹

4.1.1 Analýza čerpání finančních prostředků v rámci Prioritní osy 1 Adaptabilita v letech 2008-2013

V rámci Prioritní osy 1 Adaptabilita bylo v průběhu sledovaného období vyhlášeno 26 projektových výzev. Z tohoto objemu výzev bylo 13 určeno pro předkládání grantových projektů, 12 pro předkládání individuálních projektů a 1 výzva byla určena pro globální granty.

Nejvíce nově přijatých grantových žádostí bylo v roce 2012, kdy bylo přijato 1 947 nových projektových žádostí v objemu 6 471,2 mil. Kč. Naopak nejméně grantových projektových žádostí bylo podáno v roce 2011, kdy byl zaznamenán přírůstek v podobě pouze 18 žádostí. O něco hůře si vedly individuální projekty. V roce 2011 bylo nově podáno 19 projektových žádostí, což můžeme považovat za nejvyšší přírůstek v rámci individuálních projektových žádostí. Naopak nejmenší přírůstek byl v roce 2010 a 2012, kdy byly nově podány pouze tři žádosti.

Od počátku období bylo k 3. 1. 2014 evidováno celkem 51 individuálních projektových žádostí v celkovém finančním objemu 9 miliard Kč. Z toho bylo schváleno celkem 45 projektů v celkové hodnotě 6 miliard Kč. Kategorie globálních grantů evidovala celkem 6

⁵⁰ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Přehled všech pojmů. *Strukturální fondy EU* [online]. 2014. [cit. 2014-04-26]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/Glosar/Pojmy-z-obdobi-2007-2013>

⁵¹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 49

projektových žádostí v hodnotě 12 612 mil. Kč. Nejlépe si v rámci první prioritní osy stojí grantové projekty. Od počátku období bylo celkem zaznamenáno 5 582 projektových žádostí v celkovém objemu 26 428,5 mil. Kč. Z tohoto počtu bylo schváleno celkem 2 149 projektů v celkové alokaci 9 295,3 mil. Kč.⁵²

Údaje o GP, IP a GG od počátku sledovaného období k 3.1.2014 uvádí tabulka 4.1.

Tabulka 4.1.: Údaje o GP,IP a GG v rámci Prioritní osy 1 Adaptabilita k 3.1.2014

	Podané žádosti		Žádosti vyřazené z administrace		Žádosti ve schvalovacím procesu		Projekty s vydaným rozhodnutím/noděsanou		Finančně ukončené projekty	
	počet	mil. Kč	počet	mil. Kč	počet	mil. Kč	počet	mil. Kč	počet	mil. Kč
Individuální projekty	51	9 056,80	4	1 364,20	2	900,80	45	6 092,20	12	3 287,90
Grantové projekty	5 852	26 428,50	3 583	16 550,10	92	322,1	2 149	9 295,30	1 452	5 815,40
Globální granty	6	12 612,00	1	1 304,50	0	0	5	9 698,40	0	0

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014; vlastní zpracování

V rámci sledovaného období bylo, k výše uvedenému datu, **proplaceno příjemcům**, včetně záloh, **63 %** celkové alokace prioritní osy. **Certifikováno** bylo doposud **57,8 %** celkové alokace pro období 2007-2013.⁵³

Údaje o stavu čerpání v rámci Prioritní osy 1 Adaptabilita k 3.1.2014 zobrazuje tabulka 4.2.

Tabulka 4.2: Údaje o stavu čerpání v rámci Prioritní osy 1 Adaptabilita od počátku období do konce roku 2013 (v mil. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Podané žádosti	2 428,30	2 190,10	16 754,60	26 372,80	33 150, 8	35 485,30
Projekty schválené k financování	118,1	0	13 856,90	12 522,20	13 116,20	15 387,40
Proplacené prostředky příjemcům-včetně záloh	0	0	1 922,10	4 488,30	6 792,40	9 479,00
Certifikované prostředky předložené EK	0	0	863,70	2 104,80	5 349,00	8 671,60

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014; vlastní zpracování

⁵² MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 49

⁵³ Tamtéž

V prvních dvou řádcích tabulky jsou vykazovány pouze výdaje za IP a GP, zatímco ve třetím a čtvrtém řádku Proplacené prostředky příjemcům včetně záloh a Certifikované výdaje předložené EK jsou zahrnuty údaje IP a GG, a to z toho důvodu, že certifikace probíhá pouze na úrovni IP a GG, nikoliv GP.

4.1.2 Analýza věcného pokroku v rámci Prioritní osy 1 Adaptabilita v letech 2008-2013

Pro účely evaluace věcného plnění bylo stanoveno celkem **10 indikátorů**. Tři z těchto desíti indikátorů představují indikátory výstupu:

- Počet podpořených projektů OP LZZ – PO 1,
- Počet podpořených osob – celkem,
- Počet nově vytvořených/inovovaných produktů.

Indikátorů výsledků je v rámci první prioritní osy stanoveno celkem pět:

- Výdaje podniků (10-49 zam.) na vzdělání zaměstnanců,
- Výdaje podniků (50-249 zam.) na vzdělání zaměstnanců,
- Výdaje podniků (250 a více zam.) na vzdělání zaměstnanců,
- Počet úspěšných absolventů kurzu-celkem,
- Podíl úspěšně podpořených osob.

Posledními dvěma indikátory, jež máme v první prioritní ose zahrnuty, jsou indikátory dopadu:⁵⁴

- Míra účasti zaměstnaných v dalším vzdělání (25-64 let),
- Míra účasti v dalším vzdělávání (25-64 let)- ženy.

Obecně můžeme říct, že indikátory v rámci prioritní osy jsou naplňovány **velmi úspěšně**. Celkem bylo k 28.2.2012 podpořeno 1 576 projektů a první ukazatel výstupu tak úspěšně spěje k naplnění své cílové hodnoty. Ještě o něco lépe si vedou zbývající dva ukazatelé výstupu. Během sledovaného období došlo několikrát k navýšení cílové hodnoty těchto indikátorů, a přesto jsou tyto ukazatelé přepřínovány. Počet podpořených osob dosáhl k výše zmíněnému datu hodnoty 586 739 osob a nově vytvořených produktů byl celkem 10 735,71.

⁵⁴ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Výroční zpráva o provádění operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost 2012. Evropský sociální fond v ČR. [online]. 2013. [cit. 2014-04-01]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/file/8676/>

Stejně úspěšně jsou naplňovány indikátory výsledku, jejichž cílové hodnoty stejně jako u předchozích indikátorů musely být v průběhu sledovaného období navýšeny. Počet úspěšných absolventů kurzu se vyšplhal na hodnotu 821 507 absolventů a indikátor tak dosáhl svého úspěšného naplnění. Neméně úspěšné je naplňování indikátoru podíl úspěšně podpořených osob, jenž překročil cílovou hodnotu v roce 2012 a to o 21 p.b. Celkem podíl podpořených osob dosahuje výše 96,3 %.⁵⁵

Podíl naplňování indikátorů vzhledem k cílové hodnotě v rámci Prioritní osy 1 Adaptabilita zobrazuje tabulka 4.3.

⁵⁵ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, ref. 53

Tabulka 4.3: Podíl naplňování indikátorů vzhledem k cílové hodnotě v rámci prioritní osy 1 Adaptabilita k 28.2.2013

	Indikátor	Cílová hodnota	Podíl naplňování vzhledem k cílové hodnotě
Výstupy	Počet podpořených projektů OP LZZ- PO 1	1 900 projektů	83 %
	Počet podpořených osob- celkem	480 000	122 %
	Počet nově vytvořených/ inovovaných produktů	8 000	134 %
Výsledky	Výdaje podniků (10-49 zam.) na vzdělání zaměstnanců	51,6 %	N/A
	Výdaje podniků (50-249 zam.) na vzdělání zaměstnanců	50,4 %	N/A
	Výdaje podniků (250 a více zam.) na vzdělání zaměstnanců	46 %	N/A
	Počet úspěšných absolventů kurzů celkem	700 00	117 %
	Podíl úspěšně podpořených osob	75 %	129%
Dopady	Míra účasti zaměstnaných v dalším vzdělání (25-64 let),	10,0 %	N/A
	Míra účasti zaměstnaných v dalším vzdělání (25-64 let)- ženy	10,0 %	N/A

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2013; vlastní zpracování

4.2 Analýza čerpání finančních prostředků a věcného pokroku v rámci Prioritní osy 2 Aktivní politika trhu práce

Prioritní osa 2 se snaží zlepšovat situaci na trhu práce prostřednictvím aktivní politiky zaměstnanosti, kterou představují rekvalifikace, investiční pobídky, společensky účelná pracovní místa atd. Celková alokace podpory je stanovena vy výši 19 902, 7 mil. Kč pro

prioritní osu 2a a 260,8 mil. Kč pro prioritní osu 2b (k 3.1.2014). Tato alokace představuje 34,5 % alokace celého operačního programu a jedná se tedy o prioritní osu s největší alokací.

4.2.1 Analýza čerpání finančních prostředků v rámci Prioritní osy 2 Aktivní politika trhu práce v letech 2008-2013

Pro druhou prioritní osu bylo vyhlášeno pouze 11 projektových výzev. Konkrétně byly vyhlášeny 4 výzvy pro předkládání grantových projektů a 7 výzev pro předkládání projektových žádostí v kategorii individuálních projektů.⁵⁶

Kategorie individuálních projektů přijala nejméně projektových žádostí v roce 2010, kdy bylo nově přijato pouze 25 projektových žádostí v hodnotě 1 112,6 mil. Kč. Naopak nejvíce nových přijatých projektových žádostí bylo v prvním roce sledovaného období. V roce 2008 bylo tedy přijato 53 individuálních projektových žádostí v objemu 6 512,6 mil. Kč, a to především díky počtu vyhlášených výzev, který představoval více než polovinu celkového počtu vyhlášených výzev pro IP v rámci 2 PO. Lépe si v porovnání s IP vedly grantové projekty. Největší počet přijatých grantových žádostí byl v roce 2011 a 2012, kdy bylo nově evidováno 319 projektových žádostí. V roce 2013 nebyla nově přijatá žádná žádost a poprvé tak můžeme mluvit o nulovém finančním pokroku mezi jednotlivými sledovanými lety.

Od prvního roku implementace tak bylo ke konci roku 2013 přijato celkem 215 individuálních projektových žádostí v objemu 19 498,2 mil. Kč. Úspěšně kontrahováno bylo 172 projektů a z administrace bylo vyřazeno pouze 36 projektových žádostí. Finančně ukončeno bylo k 3. 1. 2014 79 projektů. Stejně jako u první prioritní osy si lépe vedly grantové projekty. Celkově bylo přijato 1 073 grantových projektových žádostí v hodnotě 5 334,4 mil. Kč. Z administrace bylo k výše zmíněnému datu vyřazeno 776 projektových žádostí, což je vzhledem k počtu podaných žádostí vysoké číslo. Z konečného objemu podaných žádostí taky bylo schváleno 295 projektů ve výši 1 450 mil. Kč. K výše zmíněnému datu bylo finančně ukončeno 88 projektů. V rámci globálních grantů byla podána pouze jedna projektová žádost v hodnotě 1 511,7 mil. Kč, která byla ke konci roku 2013 úspěšně kontrahována.

Údaje o GP, IP a GG od počátku sledovaného období k 3.1. 2014 uvádí tabulka 4.4.

⁵⁶ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, Výzvy a akce. *Strukturální fondy EU*. 2014. [online]. 2013. [cit. 2014-04-01]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Kalendar-akci.aspx?t=2&searchtext=&searchmode=anyword&op=4>

Tabulka 4.4.: Údaje o GP, IP a GG v rámci Prioritní osy 2 Aktivní politiky trhu práce k 3.1.2014

		Podané žádosti		Žádosti vyřazené z administrace		Žádosti ve schvalovacím procesu		Projekty s vydaným rozhodnutím/podepsanou		Finančně ukončené projekty	
		počet	mil. Kč	počet	mil. Kč	počet	mil. Kč	počet	mil. Kč	počet	mil. Kč
Individuální projekty	2a	215	19 245	36	1 945,4	4	455,3	172	18 997,3	79	8 504,4
	2b	0	253,2	0	25,6	0	6,0	0	250,0	0	111,9
Grantové projekty	2a	1 073	5 265,1	776	3 822,2	0	0	295	1 431,2	88	416,6
	2b	0	69,3	0	50,3	0	0	0	18,8	0	5,5
Globální granty	2a	1	1 492,1	0	0	0	0	1	1 492,1	0	0,0
	2b	0	19,6	0	0	0	0	0	19,6	0	0

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014; vlastní zpracování

Na začátku roku 2014 bylo příjemcům **proplaceno celkem 11 400,2 mil. Kč**, což představuje přibližně polovinu celkové alokace na Prioritní osu 2 Aktivní politika trhu práce, a je tedy velmi nepravděpodobné, že by do roku 2015 byla vyčerpána celková finanční alokace. Evropská komise za celé sledované období certifikovala 11 126,3 mil. Kč.⁵⁷

Údaje o stavu čerpání v rámci Prioritní osy 2 Aktivní politiky trhu práce k 3. 1. 2014 zobrazuje tabulka 4.5.

Tabulka 4.5: Údaje o stavu čerpání v rámci Prioritní osy 2 Aktivní politiky trhu práce od počátku období do konce roku 2013 (v mil. Kč)

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Podané žádosti o podporu	2a	6 512,60	8 658,50	11 257,70	18 672	21 860,80	4 510,10
	2b	0	114	148,1	245,7	287,6	322,5
Projekty schválené k financování	2a	4 195,60	6 457,50	10 055,30	13 387,10	16 074,20	20 428,50
	2b	0	85,1	132,3	176,1	211,5	268,8
Proplacené prostředky příjemcům	2a	0	788,80	3 041,80	6 245,90	8 181,10	11 249,20
	2b	0	10,4	40	82,2	130,5	151
Certifikované prostředky předložené EK	2a	0	0	2 936,00	6 003,50	7 723,70	10 978,90
	2b	0	0	38,6	79	124,5	147,4

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014; vlastní zpracování

V prvních dvou řádcích tabulky jsou vykazovány pouze výdaje za IP a GP, zatímco ve třetím a čtvrtém řádku, Proplacené prostředky příjemcům včetně záloh a Certifikované výdaje

⁵⁷ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 49

předložené EK jsou zahrnuty údaje IP a GG a to z toho důvodu, že certifikace probíhá pouze na úrovni IP a GG, nikoliv GP.

4.2.2 Analýza věcného pokroku v rámci Prioritní osy 2 Aktivní politika trhu práce v letech 2008-2013

Pro hodnocení naplnění věcného pokroku bylo stanoveno **11 indikátorů** výstupu, výsledku a dopadu. Jako indikátory výstupu byly určeny dva indikátory:

- Počet podpořených projektů- celkem,
- Počet podpořených osob- celkem.

Indikátorů výsledků bylo stanoveno pro druhou prioritní osu 5:

- Počet nově vytvořených pracovních míst,
- Počet nově vytvořených pracovních míst- ženy,
- Počet úspěšných absolventů kurzů,
- Podíl úspěšně podpořených osob,
- Podíl umístěných uchazečů v rámci APZ.

V kategorii indikátorů dopadu byly definovány celkem 4 ukazatelé:⁵⁸

- Registrovaná míra nezaměstnanosti registrovaných skupin 15-24 let,
- Registrovaná míra nezaměstnanosti registrovaných skupin 15-24 let- ženy,
- Registrovaná míra nezaměstnanosti registrovaných skupin 50+,
- Registrovaná míra nezaměstnanosti registrovaných skupin 50+-ženy.

S blížícím se koncem programového období docházelo k **zpomalení tempa růstů plnění většiny indikátorů**. Nejhůře si stojí první indikátor výsledku, v rámci něhož bylo k 28. 2. 2013 podpořeno pouze 171 projektů a indikátor tak nedosáhl ani poloviny cílové hodnoty. O něco lépe si vede druhý indikátor výstupu Počet podpořených osob- celkem, který ke stejnému datu naplnil polovinu plánované hodnoty a dosáhl tak hodnoty 259 415 podpořených osob.

Mnohem úspěšnější je plnění indikátorů výsledků, kde je většina z nich přeplňována. Nejhůře si v rámci této skupiny stojí ukazatel Počet úspěšných absolventů kurzu, jehož cílová hodnota byla prozatím naplněna z poloviny. Nejlépe si vede ukazatel podílu umístěných uchazečů v rámci APZ, jenž byl naplněn v roce 2010.

⁵⁸ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, ref. 54

Úspěšného věcného pokroku dosahují také indikátory výstupu. Největší pokrok je evidován v rámci míry nezaměstnanosti starších žen, kde se nezaměstnanost k výše zmíněnému datu pohybovala na úrovni 8,9 % a tento ukazatel tak směřuje k úspěšnému naplnění. Ostatní ukazatelé výstupu si vedly o něco hůře, i přesto můžeme označit jejich plnění jako uspokojivé a je velmi pravděpodobné, že budou do konce roku 2015 cílové hodnoty naplněny.⁵⁹

Podíl naplňování indikátorů vzhledem k cílové hodnotě v rámci Prioritní osy 2 Aktivní politika trhu práce zobrazuje tabulka 4.6.

⁵⁹ MINISTERSRSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚC, ref. 54

Tabulka 4.6: Podíl naplňování indikátorů vzhledem k cílové hodnotě v rámci Prioritní osy 2 Aktivní politiky trhu práce k 28. 2. 2013

	Indikátor	Cílová hodnota	Podíl naplňování vzhledem k cílové hodnotě
Výstupy	Počet podpořených projektů OP LZZ- PO 2	800 projektů	21 %
	Počet podpořených osob- celkem	500 000 osob	52 %
Výsledky	Počet nově vytvořených pracovních míst	50 000 míst	103 %
	Počet nově vytvořených pracovních míst- ženy	18 000 míst	120 %
	Počet úspěšných absolventů kurzů- celkem	400 000 absolventů	48 %
	Podíl úspěšně podpořených osob	60 %	85 %
	Podíl umístěných uchazečů v rámci APZ	43 %	233 %
Dopady	Registrovaná míra nezaměstnanosti specifických skupin 15-24 let	15,29 %	75 %
	Registrovaná míra nezaměstnanosti specifických skupin 15-24 let- ženy	16,16 %	72 %
	Registrovaná míra nezaměstnanosti specifických skupin 50+	7,36 %	87 %
	Registrovaná míra nezaměstnanosti specifických skupin 50+- ženy	8 %	90 %

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2013; vlastní zpracování

4.3 Analýza čerpání finančních prostředků a věcného pokroku v rámci Prioritní osy 3 Sociální integrace a rovné příležitosti

Cílem prioritní osy 3 je pomoc osobám, kterým hrozí sociální vyloučení, zlepšit dostupnost a kvalitu sociálních služeb, prosazovat rovnost mužů a žen atd. Pro třetí prioritní osu bylo vyčleněno 14 886,7 mil. Kč, což činí 26,4 % celkové alokace pro celý operační program.⁶⁰

4.3.1 Analýza čerpání finančních prostředků v rámci Prioritní osy 3 Sociální integrace a rovné příležitosti v letech 2008-2013

Řídící orgán vyhlásil pro třetí prioritní osu 48 výzev a jedná se tak o největší počet výzev v rámci jednotlivých prioritních os. Pro kategorii grantových projektů bylo zveřejněno 30 výzev a pro oblast individuálních projektových žádostí bylo otevřeno celkem 18 výzev.⁶¹

Individuální projekty dosáhly největšího finančního pokroku v roce 2013, kdy bylo nově přijato 42 projektových žádostí v hodnotě 666,5 mil. Kč. Rok 2009 byl pro individuální projektové žádosti neúspěšný, jelikož bylo evidováno pouze 18 projektových žádostí v objemu 1 516,8 mil. Kč, naopak grantové projekty v tomto roce dosáhly výrazného finančního pokroku. Nově bylo přijato 1 907 grantových projektových žádostí ve výši 8 573,8 mil. Kč. Rok 2013, který můžeme označit jako nejúspěšnější rok v rámci individuálních projektů, se stal nejhorším rokem pro projekty grantové. Podáno bylo pouze 792 projektových žádostí v hodnotě 2 392,2 mil. Kč.

Dohromady tak bylo k 3. 1. 2014 podáno 187 individuálních projektových žádostí v objemu 14 063,7 mil. Kč. Z těchto projektových žádostí bylo od počátku období vyřazeno 61 žádostí a kontrahováno 108 žádostí v hodnotě 8 113,8 mil. Kč. Co se týče grantových žádostí, těch bylo k výše zmíněnému datu přijato 6 170, a to ve výši 27 570,9 mil. Kč. Z těchto podaných projektových žádostí byla celkem vyřazena více než polovina projektových žádostí, konkrétně 4 503 žádostí. Kontrahováno bylo, k výše zmíněnému datu, pouze 1 424 projektů ve finančním objemu 5 587,1 mil. Kč. Vzhledem k velkému počtu podaných projektových žádostí toto číslo netvoří ani třetinu podaných žádostí. V rámci třetí prioritní osy bylo podáno také 6 žádostí v rámci oblasti globálních grantů. Těchto 6 žádostí v objemu 6 583,3 mil. Kč byly k 3.1.2014 kontrahovány.

Údaje o GP, IP a GG od počátku sledovaného období k 3.1.2014 uvádí tabulka 4.7.

⁶⁰ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 49

⁶¹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 56

Tabulka 4.7.: Údaje o GP, IP a GG v rámci Prioritní osy 3 Sociální integrace a rovné příležitosti k 3. 1. 2014

	Podané žádosti		Žádosti vyřazené z administrace		Žádosti ve schvalovacím procesu		Projekty s vydaným rozhodnutím/ podepsanou smlouvou		Finančně ukončené projekty	
	počet	mil. Kč	počet	mil. Kč	počet	mil. Kč	počet	mil. Kč	počet	mil. Kč
Individuální projekty	187	14 063,70	61	5 711,10	18	238,80	108	8 113,80	24	2 272,30
Grantové projekty	6 170	27 570,90	4 503	21 157,90	234	795,5	1 424	5 587,10	412	1 496,80
Globální granty	6	5 521,10	0	0	0	0	6	6 583,30	0	0

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014; vlastní zpracování

Včetně záloh bylo příjemcům k 3. 1. 2014 **proplaceno** přibližně **65 %** alokace na prioritní osu, konkrétně 9 647 mil. Kč. EK bylo k výše zmíněnému datu předloženo **k certifikaci** 8 032,7 mil. Kč tedy přibližně **54 %** celkové alokace PO.⁶²

Údaje o stavu čerpání v rámci Prioritní osy 3 Sociální integrace a rovné příležitosti k 3. 1. 2014 zobrazuje tabulka 4.8.

Tabulka 4.8: Údaje o stavu čerpání v rámci Prioritní osy 3 Sociální integrace a rovné příležitosti od počátku období do konce roku 2013 (v mil. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Podané žádosti	12 169,6	9 006,4	15 148,4	30 974,9	38 575,9	41 634,6
Projekty schválené k financování	2 719,1	4 475,3	10 703,4	8 956,5	11 496,6	13 700,8
Proplacené prostředky příjemcům včetně záloh	0	1 081,6	2 882,8	5 332,6	7 362,3	9 647,0
Certifikované prostředky předložené EK	0	29,6	1 559,7	3 421,1	5 538,3	8 032,7

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014; vlastní zpracování

V prvních dvou řádcích tabulky jsou vykazovány pouze výdaje za IP a GP, zatímco ve třetím a čtvrtém řádku, Proplacené prostředky příjemcům včetně záloh a Certifikované výdaje předložené EK jsou zahrnuty údaje IP a GG a to z toho důvodu, že certifikace probíhá pouze na úrovni IP a GG, nikoliv GP.

⁶² MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 49

4.3.2 Analýza věcného pokroku v rámci Prioritní osy 3 Sociální integrace a rovné příležitosti 2008-2013

Pro tuto prioritní osu bylo stanoveno celkem **14 indikátorů** věcného plnění. Dva z těchto indikátorů představují ukazatele výstupu:

- Počet podpořených projektů- celkem,
- Počet podpořených osob- celkem.

Dalších pět indikátorů reprezentují ukazatele výsledku:

- Počet nově vytvořených pracovních míst pro znevýhodněné skupiny- celkem,
- Počet nově vytvořených pracovních míst pro znevýhodněné skupiny- ženy,
- Počet úspěšných absolventů kurzů- celkem,
- Podíl úspěšně podpořených osob,
- Zlepšování podmínek pro sladování rodinného a pracovního života.

Jako indikátory dopadu bylo určeno pět indikátorů:⁶³

- Relace mezi mediánem mužů a žen,
- Dlouhodobá míra nezaměstnanosti specifických skupin 15-24 let- celkem,
- Dlouhodobá míra nezaměstnanosti specifických skupin 15-24 let- ženy,
- Dlouhodobá míra nezaměstnanosti specifických skupin 50+- celkem,
- Dlouhodobá míra nezaměstnanosti specifických skupin 50+- ženy.

Stejně jako ukazatelé ostatních prioritních os jsou některé indikátory naplňovány **více či méně úspěšně**. Nejhuře si stejně jako v rámci druhé prioritní osy stojí ukazatel výstupu Počet podpořených projektů, kdy bylo do konce roku 2011 podpořeno pouze 503 projektů a je tak nepravděpodobné, že by bylo do roku 2015 dosaženo cílové hodnoty. Lépe si vede druhý ukazatel výstupu, jehož cílová hodnota vzhledem k úspěšnému naplnění musela být upravena. Dohromady tak bylo k 28. 2. 2013 podpořeno 313 503 osob.

Velmi úspěšný věcný pokrok byl evidován také v rámci ukazatelů výsledků, které byly v roce 2012 přeplněny, nebo naplněny z více než poloviny. Například ukazatel, který se zabývá počtem úspěšných absolventů, byl úspěšně naplněn již v roce 2011 a muselo tak dojít k úpravě cílové hodnoty tohoto ukazatele. Nejhuře si v rámci ukazatelů výsledků stojí ukazatel Počtu nově vytvořených pro znevýhodněné skupiny-ženy, který je naplňován více než z poloviny.

⁶³ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, ref. 54

Nejhůře si v rámci třetí prioritní osy stojí ukazatelé výstupu, především míra nezaměstnanosti starších osob. I přes malé pokroky v průběhu sledovaného období, je přiblížení k cílovým hodnotám pouze minimální a je tak velmi nepravděpodobné, že by ukazatelé byly do roku 2015 naplněny.⁶⁴

Podíl naplňování indikátorů vzhledem k cílové hodnotě v rámci Prioritní osy 3 Sociální integrace a rovné příležitosti zobrazuje tabulka 4.9.

⁶⁴ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, ref. 54

Tabulka 4.9: Podíl naplňování indikátorů vzhledem k cílové hodnotě v rámci Prioritní osy 3 Sociální integrace a rovné příležitosti k 28. 2. 2013

	Indikátor	Cílová hodnota	Podíl naplňování vzhledem k cílové hodnotě
Výstupy	Počet podpořených projektů OP LZZ- PO 3	2 200 projektů	23 %
	Počet podpořených osob- celkem	280 000 osob	112 %
Výsledky	Počet nově vytvořených pracovních míst pro znevýhodněné skupiny-celkem	2 000 míst	62 %
	Počet nově vytvořených pracovních míst pro znevýhodněné skupiny- ženy	1 000 míst	65 %
	Počet úspěšných absolventů kurzů- celkem	100 000 absolventů	110 %
	Podíl úspěšně podpořených osob	45 %	138 %
	Zlepšování podmínek pro sladění pracovního a rodinného života	50	72 %
Dopady	Relace mezi mediánem mužů a žen	85 %	100 %
	Dlouhodobá míra nezaměstnanosti specifických skupin 15-24 let	9,6 %	66 %
	Dlouhodobá míra nezaměstnanosti specifických skupin 15-24 let- ženy	8,8 %	88 %
	Dlouhodobá míra nezaměstnanosti specifických skupin 50+	10,4 %	46 %
	Dlouhodobá míra nezaměstnanosti specifických skupin 50+- ženy	14,4 %	65 %

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2013; vlastní zpracování

4.4 Analýza čerpání finančních prostředků a věcného pokroku v rámci Prioritní osy 4 Veřejná správa a veřejné služby

Čtvrtá prioritní osa se zaměřuje na posilování institucionální kapacity, na zvyšování kvality a efektivnosti institucí veřejné správy a na zlepšení dostupnosti veřejných služeb. Pro čtvrtou prioritní osu je vyčleněno 5 133,4 mil. Kč, což představuje 8,6 % celkové alokace operačního programu.⁶⁵

4.4.1 Analýza čerpání finančních prostředků v rámci Prioritní osy 4 Veřejná správa a Veřejné služby v letech 2008-2013

Pro finanční podporu z čtvrté prioritní osy bylo otevřeno 28 výzev. Pro předkládání individuálních projektových žádostí bylo otevřeno 23 výzev. Pro oblast grantových projektů bylo evidováno pouze 5 výzev.⁶⁶

V prvním roce sledovaného období byla v rámci čtvrté PO evidována pouze jedna žádost a z počátku bylo tak tempo podávání projektových žádostí velmi pozvolné. Individuální projekty si pozvolné tempo přijatých žádostí udrželo po celé sledované období a obrat nastala až v roce 2013, kdy bylo nově přijato 51 individuálních projektových žádostí v hodnotě 1 302,8 mil. Kč. Obdobně si vedly také grantové projekty. Největší nárůst v počtu nově přijatých výzev byl evidován v roce 2012, kdy bylo nově přijato 164 grantových projektových žádostí ve výši 2 374,8 mil. Kč.

Od počátku období tak bylo podáno celkem 444 individuálních projektových žádostí ve finančním objemu 6 369,6 mil. Kč a jedná se tak o největší počet podaných individuálních žádostí v rámci všech prioritních os. Z tohoto počtu žádostí bylo z administrace vyřazeno 87 žádostí a čtvrtá prioritní osa si tak zachovala své prvenství i v této oblasti. Od počátku období, k 3.1.2014, tak schvalovacím procesem prošlo 273 individuálních projektů ve finančním objemu 3 644,7 mil. Kč. Finančně ukončeno bylo celkem 110 projektů v hodnotě 669,1 mil. Kč. Dohromady bylo od počátku období podáno 537 grantových projektových žádostí v celkovém finančním objemu 2 427,6 mil. Kč. Z tohoto objemu žádostí bylo 226 žádostí vyřazeno z administrace. Kontrahováno bylo k 3. 1. 2014 celkem 284 projektů ve výši 2 145,8 mil. Kč a finančně ukončeno bylo celkem 99 projektů v objemu 385,3 mil. Kč. Globální granty čtvrté prioritní osy evidovaly za celé sledované období pouze jednu projektovou žádost

⁶⁵ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 49

⁶⁶ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 56

v objemu 1 485,7 mil. Kč. Tento projekt byl kontrahován a k 3. 1. 2014 nebyl ještě finančně dokončen.

Údaje o GP, IP a GG od počátku sledovaného období k 3. 1. 2014 uvádí tabulka 4.10.

Tabulka 4.10.: Údaje o GP, IP a GG v rámci Prioritní osy 4 Veřejná správa a veřejné služby k 3. 1. 2014

		Podané žádosti		Žádosti vyřazené z administrace		Žádosti ve schvalovacím procesu		Projekty s vydaným rozhodnutím/ podepsanou smlouvou		Finančně ukončené projekty	
		počet	mil. Kč	počet	mil. Kč	počet	mil. Kč	počet	mil. Kč	počet	mil. Kč
Individuální projekty	4a	444	5 914,6	87	1 073,9	50	669,1	273	3 384,4	110	621,3
	4b	0	455,0	0	82,6	0	51,5	0	263,3	0	47,8
Grantové projekty	4a	537	2 254,2	226	1 012,0	15	61,7	284	1 144,5	99	385,3
	4b	0	173,4	0	77,8	0	4,7	0	88,0	0	29,6
Globální granty	4a	1	1 485,7	0	0,0	0	0,0	1	1 485,7	0	0,0
	4b	0	114,3	0	0,0	0,0	0	0,0	114,3	0	0,0

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014; vlastní zpracování

Včetně záloh bylo od počátku období **proplaceno 1 951,9 mil. Kč**, což představuje **38 %** celkové alokace. Evropské komisi bylo v rámci čtvrté prioritní osy doposud předloženo **k certifikaci 1 446 mil. Kč**.⁶⁷

Údaje o stavu čerpání v rámci Prioritní osy 4 Veřejná správa a veřejné služby k 3. 1. 2014 zobrazuje tabulka 4.11.

Tabulka 4.11: Údaje o stavu čerpání v rámci Prioritní osy 4 Veřejná správa a veřejné služby od počátku období do konce roku 2013 (v mil. Kč)

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Podané žádosti o podporu	4a	65	2 589	5 722,1	5 858,1	6 910,2	8 168,8
	4b	0	199,1	440,2	450,6	531,6	628,4
Projekty schválené k financování	4a	0	295,1	3 602,9	4 189,9	3 967,7	4 528,9
	4b	0	22,7	277,1	322,3	305,2	348,4
Proplacené prostředky příjemcům- včetně záloh	4a	0	0	84,6	697,3	1 092,3	1 812,5
	4b	0	0	6,5	53,6	84,0	139,4
Certifikované prostředky předložené EK	4a	0	0	47,6	300,3	377,6	1 342,7
	4b	0	0	3,7	23,1	29,0	103,3

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014; vlastní zpracování

⁶⁷ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 49

V prvních dvou řádcích tabulky jsou vykazovány pouze výdaje za IP a GP, zatímco v třetím a čtvrtém řádku, Proplacené prostředky příjemcům včetně záloh a Certifikované výdaje předložené EK jsou zahrnuty údaje IP a GG a to z toho důvodu, že certifikace probíhá pouze na úrovni IP a GG, nikoliv GP.

4.4.2 Analýza věcného pokroku v rámci Prioritní osy 4 Veřejná správa a veřejné služby 2008-2013

Pro kontrolu plnění má Prioritní osa 4 Veřejná správa a veřejné služby nastaveno celkem **14 indikátorů** věcného plnění. Výstup prioritní osy je monitorován pomocí 3 ukazatelů:

- Počet podpořených projektů-celkem,
- Počet podpořených osob-celkem,
- Počet nově vytvořených/inovovaných produktů.

Největší počet ukazatelů je definován pro kontrolu výsledku. Jedná se o 8 ukazatelů:

- Počet úspěšných absolventů kurzů-celkem,
- Rozvoj hodnocení dopadu regulace,
- Zveřejňování formou dálkového přístupu,
- Využití e-governmentu ústřední správou,
- Využití e-governmentu krajskými úřady,
- Využití e-governmentu veřejnou správou- obce nad 500 obyvatel,
- Zkrácení délky soudního řízení- krajské soudy,
- Zkrácení délky soudního řízení- okresní soudy.

Poslední tři indikátory, byly určeny pro analýzu dopadu čtvrté prioritní osy:⁶⁸

- Zlepšení kvality regulace,
- Míra administrativní zátěže,
- Míra spokojenosti občanů s veřejnou správou.

Věcný pokrok v rámci čtvrté PO můžeme označit jako **jeden z nejvyšších**. Všechny indikátory výstupu jsou přepřínovány a v průběhu sledovaného období muselo opakovaně dojít k navýšení cílových hodnot těchto indikátorů. Nejlépe si v rámci ukazatelů výstupu vedl indikátor Počet nově vytvořených produktů, který trojnásobně překročil cílovou hodnotu. Nejmenšího pokroku dosáhl indikátor Počet podpořených osob, který byl k 28. 2. 2013

⁶⁸ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, ref. 54

naplňován ze 79 %. I přesto, že v rámci ukazatelů výstupu dosahuje nejhorších hodnot, je velmi pravděpodobné, že bude indikátor do roku 2015 naplněn.

Neméně úspěšný je dosažený pokrok ukazatelů výsledků. Největšího pokroku v rámci těchto indikátorů bylo dosaženo v rámci snížení délky soudního řízení okresních soudů. Nejhůře si naopak vede Využití e-governmentu v obcích nad 500 obyvatel, který prozatím dosáhl poloviny své cílové hodnoty.

Na základě evaluační studie byl zjištěn indikátor Zlepšení kvality regulace a Míra administrativní zátěže. V rámci těchto indikátorů nebyly stanoveny cílové hodnoty a nemůžeme tedy říct, zda je jejich plnění úspěšné nebo ne. Zlepšení kvality regulace dosáhlo 96,03 % a druhý indikátor dosáhl hodnoty 14,59 %. Stejně tak nebyla stanovená hodnota posledního indikátoru Míra spokojenosti s veřejnou správou. Na základě průzkumu veřejného mínění bylo spokojeno s veřejnou správou pouze 33,5 % občanů, což je podle mého názoru velmi nízká hodnota.⁶⁹

Podíl naplňování indikátorů v rámci Prioritní osy 4 Veřejná správa a veřejné služby zobrazuje tabulka 4.12.

⁶⁹ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, ref. 54

Tabulka 4.12.: Podíl naplňování indikátorů Prioritní osy 4 Veřejná správa a veřejné služby k 28. 2. 2013

	Indikátor	Cílová hodnota	Podíl naplňování vzhledem k cílové hodnotě
Výstupy	Počet podpořených projektů OP LZZ- PO 4	300 projektů	103 %
	Počet podpořených osob- celkem	80 000 osob	79 %
	Počet nově vytvořených/ inovovaných produktů	200 produktů	372 %
Výsledky	Počet úspěšných absolventů kurzu- celkem	160 000 míst	106 %
	Rozvoj hodnocení dopadu regulace	100 %	N/A
	Zveřejňování formou dálkového přístupu	90 %	N/A
	Využití e-governmentu ústřední státní správou	31,3 %	138 % (2011)
	Využití e-governmentu krajskými úřady	100 %	77 % (2011)
	Využití e-governmentu obce nad 500 obyvatel	20 %	61 % (2011)
	Zkrácení délky soudních řízení- krajské soudy	846 dnů	214 %
	Zkrácení délky soudních řízení- okresní soudy	362 dnů	287 % (2010)
Dopady	Zlepšení kvality regulace	0	96,03 %
	Míra administrativní zátěže	0	14,59 %
	Míra spokojenosti občanů s veřejnou správou	0	33,5

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2013; vlastní zpracování

4.5 Analýza čerpání finančních prostředků a věcného pokroku v rámci Prioritní osy 5 Mezinárodní spolupráce

Podpora páté prioritní osy je cílená na rozvoj lidských zdrojů prostřednictvím mezinárodní spolupráce. Na celkové alokaci se podílí 1 091,7 mil. Kč, tedy asi 1,9 % a jedná se tak o nejnižší alokaci v rámci OP LZZ.⁷⁰

4.5.1 Analýza finančního pokroku v rámci Prioritní osy 5 Mezinárodní spolupráce v letech 2008-2013

V rámci páté prioritní osy byl vyhlášen nejmenší počet výzev jak pro individuální projekty, tak pro projekty grantové. Pro kategorii grantových projektů byly vyhlášeny pouze 4 výzvy a v rámci individuálních projektů byla evidována pouze 1 výzva.⁷¹

První výzva pro individuální projekty byla vyhlášena až v roce 2012. A je tedy zřejmé, že do roku 2012 nebyly přijaty žádné individuální projektové žádosti. První 4 individuální projektové žádosti se objevily až v roce 2012. Díky většímu počtu vyhlášených výzev si grantové projekty vedly v rámci páté prioritní osy lépe než projekty individuální. Největší počet grantových projektových žádostí byl přijat v roce 2012, kdy bylo přijato 332 projektových žádostí ve výši 1 825,3 mil. Kč a jedná se tak o největší finanční pokrok v rámci 5 PO.

Dohromady tak bylo k 3. 1. 2014 podáno 10 individuálních projektových žádostí v objemu 87,9 mil. Kč. Z těchto žádostí nebyla žádná vyřazená z administrace a 6 žádostí k výše zmíněnému datu procházelo schvalovacím procesem. Dohromady byly kontrahovány 4 projekty v hodnotě 46,5 mil. Kč. Grantové projekty si stojí o poznání lépe. Celkem tak k výše zmíněnému datu bylo přijato 742 žádostí ve výši 4 317,7 mil. Kč. Z tohoto objemu žádostí neprošlo 528 žádostí schvalovacím procesem. Dohromady tak bylo kontrahováno 212 projektů v objemu 1 078,3 mil. Kč. K výše zmíněnému datu bylo finančně ukončeno 54 projektů v hodnotě 261, 6 mil. Kč.

V rámci páté prioritní osy byla vyhlášena také výzva pro globální granty. Pro tuto výzvu byla přijata jedna žádost v hodnotě 715, 6 mil. Kč. Tato projektová žádost měla k 3. 1. 2014 podepsanou smlouvu o realizaci.

Údaje o GP, IP a GG od počátku sledovaného období k 3. 1. 2014 uvádí tabulka 4.13.

⁷⁰ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 49

⁷¹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 56

Tabulka 4.13: Údaje o GP, IP a GG k v rámci Prioritní osy 5 Mezinárodní spolupráce 3. 1. 2014

		Podané žádosti		Žádosti vyřazené z administrace		Žádosti ve schvalovacím procesu		Projekty s vydaným rozhodnutím/ podepsanou smlouvou		Finančně ukončené projekty	
		počet	mil. Kč	počet	mil. Kč	počet	mil. Kč	počet	mil. Kč	počet	mil. Kč
Individuální projekty	5a	10	81,6	0	0,0	6	38,4	4	43,2	0	0,0
	5b	0	6,3	0	0,0	0	3,0	0	3,3	0	0,0
Grantové projekty	5a	742	4 009,3	528	2 996,2	1	8,8	212	1 001,3	54	242,9
	5b	0	308,4	0	230,5	0	0,7	0	77,0	0	18,7
Globální granty	5a	1	664,5	0	0,0	0	0,00	1	879,3	0	0,0
	5b	0	51,1	0	0,0	0	0,0	0	67,6	0	0,0

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014; vlastní zpracování

Peněžní prostředky, které byly **proplaceny** příjemcům včetně záloh, dosahovaly výše **669,8 mil. Kč**, což představuje přibližně **69 %** finanční alokace. Evropské komisi bylo od počátku období předloženo k **certifikaci 447, 2 mil. Kč**.⁷²

Údaje o stavu čerpání v rámci Prioritní osy 5 Mezinárodní spolupráce k 3. 1. 2014 zobrazuje tabulka 4.14.

Tabulka 4.14: Údaje o stavu čerpání v rámci Prioritní osy 5 Mezinárodní spolupráce od počátku období do konce roku 2013 (v mil. Kč)

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Podané žádosti o podporu	5a	821,4	0	664,5	2 139,3	3 929,1	4 090,9
	5b	0	0	51,1	164,6	302,2	314,7
Projekty schválené k financování	5a	0	0	664,5	332,0	950,1	1 044,5
	5b	0	0	51,1	25,5	73,1	80,3
Proplacené prostředky příjemcům	5a	0	0	80,0	193,6	368,4	622,0
	5b	0	0	6,2	14,9	28,3	47,8
Certifikované prostředky předložené EK	5a	0	0	33,0	92,9	192,7	415,3
	5b	0	0	2,5	7,1	14,8	31,9

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014; vlastní zpracování

4.5.2 Analýza věcného pokroku v rámci Prioritní osy 5 Mezinárodní spolupráce 2008-2013

Pro Prioritní osu 5 Mezinárodní spolupráce je, pro účely analýzy věcného pokroku, stanoveno celkem **6 ukazatelů** výstupu, výsledku a dopadu. Ukazatele výstupu reprezentují celkem tři indikátory:

- Počet podpořených projektů OP LZZ- PO 5,

⁷² MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 49

- Počet podpořených osob- celkem,
- Počet vytvořených partnerství.

Výsledky jsou analyzovány pomocí dvou indikátorů:

- Počet proškolených osob- celkem,
- Udržitelnost vytvořených partnerství.

Poslední ukazatel je indikátor dopadu. Ten byl pro pátou prioritní osu stanoven pouze jeden.⁷³

- Zvýšení efektivnosti strategií a politik v oblasti LZZ.

Většina indikátorů v rámci páté prioritní osy je úspěšně naplňována, popřípadě přeplňována. Spíše výjimkou páté prioritní osy je ukazatel výstupu Počet podpořených projektů, který k 28.2.2013 nebyl naplněn ani z poloviny. Naopak zbylé dva ukazatelé výstupu jsou mnohonásobně přeplňovány a ukazatel Počet podpořených osob, můžeme dokonce označit za nejúspěšnější indikátor v rámci páté prioritní osy.

Stejně tak jsou úspěšně naplňovány indikátory výsledku. Například ukazatel Počet proškolených osob v roce 2012 úspěšně překročil svou cílovou hodnotu. Jediný indikátor dopadu, nemá stanovenou svou cílovou hodnotu a nemůžeme tedy říci, zda je jeho plnění úspěšné.⁷⁴

Podíl naplňování indikátorů v rámci Prioritní osy 5 Mezinárodní spolupráce zobrazuje tabulka 4.15.

⁷³ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, ref. 54

⁷⁴ Tamtéž

Tabulka 4.15: Podíl naplňování indikátorů v rámci Prioritní osy 5 Mezinárodní spolupráce k 28. 2. 2013

	Indikátor	Cílová hodnota	Podíl naplňování vzhledem k cílové hodnotě
Výstupy	Počet podpořených projektů OP LZZ- PO 5	200 projektů	27 %
	Počet podpořených osob- celkem	8000 osob	325 %
	Počet vytvořených partnerství	50 partnerství	142 %
Výsledky	Počet proškolených osob- celkem	5 000 osob	144 %
	Udržitelnost vytvořených partnerství	20 %	120 %
Dopady	Zvýšení efektivity strategií a politik v oblasti LZZ	0	2,21 %

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2013; vlastní zpracování

4.6 Analýza a čerpání finančních prostředků a věcného pokroku v rámci Prioritní osy 6 Technická pomoc

Globálním cílem Prioritní osy 6 Technická pomoc je zajištění správné implementace a chodu operačního programu. Celková alokace pro tuto osu činí 2 293,5 mil. Kč (k 3. 1. 2014) což představuje 3,9 % celkové alokace.⁷⁵

4.6.1 Analýza finančního pokroku v rámci Prioritní osa 6 Technická pomoc v letech 2008-2013

Technická pomoc je považována za osu, která má pouze doplňkový charakter a v rámci ní jsou podávány pouze žádosti pro individuální projekty. Nejvíce přijatých projektových žádostí bylo v roce 2008, kdy bylo přijato 18 žádostí v hodnotě 1 407 mil. Kč. V průběhu období docházelo k postupnému snižování nových projektových žádostí, až se úplně zastavil. Dohromady tak od počátku období k 3. 1. 2014 bylo podáno 34 individuálních projektových žádostí v hodnotě 2 180,6 mil. Kč. Z těchto žádostí byla pouze 1 vyřazena z administrace a 32

⁷⁵ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 56

žádostí ve výši 2 247,2 mil. Kč bylo úspěšně kontrahováno. Finančně bylo k výše zmíněnému datu ukončeno 6 projektů v hodnotě 41,5 mil. Kč.

Údaje o GP, IP a GG od počátku sledovaného období k 3. 1. 2014 uvádí tabulka 4.16.

Tabulka 4.16: Údaje o GP, IP a GG v rámci Prioritní osy 6 Technická pomoc k 3. 1. 2014

		Podané žádosti		Žádosti vyřazené z administrace		Žádosti ve schvalovacím procesu		Projekty s vydaným rozhodnutím/podepsanou		Finančně ukončené projekty	
		počet	mil. Kč	počet	mil. Kč	počet	mil. Kč	počet	mil. Kč	počet	mil. Kč
Individuální projekty	6a	34	2 151,4	1	2,0	0	0,0	32	2 217,1	6	40,9
	6b	0	29,2	0	0,0	0	0,0	0	30,1	0	0,6
Grantové projekty	6a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	6b	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Globální granty	6a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	6b	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014; vlastní zpracování

Výše proplacených peněžních prostředků včetně záloh dosáhla k 3. 1. 2014 961,2 mil. Kč, tedy 41 % celkové alokace. Podobně na tom byly certifikované výdaje, které byly předloženy Evropské komisi. Ty dosáhly výše 942,3 mil. Kč, což přibližně představuje 41 % peněžní alokace.⁷⁶

Údaje o stavu čerpání v rámci Prioritní osy 6 Technická pomoc k 3. 1. 2014 zobrazuje tabulka 4.17.

Tabulka 4.14: Údaje o stavu čerpání v rámci Prioritní osy 6 Technická pomoc období do konce roku 2013 (v mil. Kč)

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Podané žádosti o podporu	6a	1 407,0	2 002,5	2 068,0	2 068,1	2 151,4	2 151,4
	6b	0	27,2	28,1	28,1	29,2	29,2
Projekty schválené k financování	6a	769,1	1 205,1	2 067,9	2 124,7	2 197,7	2 217,1
	6b	0	16,4	28,1	28,8	29,8	30,1
Proplacené prostředky příjemcům	6a	0	0	189,1	394,8	569,0	948,3
	6b	0	0	2,6	5,4	7,7	12,9
Certifikované prostředky předložené EK	6a	0	0	181,7	380,5	499,1	929,7
	6b	0	0	2,5	5,2	6,8	12,6

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014; vlastní zpracování

⁷⁶ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 49

4.6.2 Analýza věcného pokroku v rámci Prioritní osy 6 Technická pomoc 2008-2013

Pro účely analýzy věcného pokroku šesté prioritní osy byly definovány celkem **4 indikátory**. Ukazatele výstupu definují dva indikátory:

- Počet podpořených projektů OP LZZ- PO 6,
- Počet nově vytvořených inovovaných produktů.

Indikátory výsledku jsou pro šestou prioritní osu stanoveny také pouze dva:⁷⁷

- Počet úspěšných absolventů kurzů- celkem,
- Míra čerpání prostředků programu.

I pro šestou prioritní osu byl stanoven indikátor Počet podpořených projektů-celkem, který stejně jako u páté prioritní osy není úspěšně naplňován. Naopak druhý indikátor výstupu úspěšně v roce 2012 přesáhl svou cílovou hodnotu.

Přeplňován je také indikátor Počet úspěšných absolventů kurzů. Jeho cílová hodnota byla také překročena v roce 2012 a dohromady taky bylo od počátku období v rámci 6 PO podpořeno 3 766,88 osob. Míra čerpání programu prostředků dosáhla ke konci roku 2012 35,8 %. I přesto, že nebyl program čerpán ke konci roku 2012 ani z poloviny, díky velkému zájmu o podporu ze strany žadatelů je velmi pravděpodobné, že bude do konce roku dosaženo cílové hodnoty.

Podíl naplňování indikátorů vzhledem k cílové hodnotě v rámci Prioritní osy 6 Technická pomoc zobrazuje tabulka 4.15.

⁷⁷ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, ref. 54

Tabulka 4.15: Podíl naplňování indikátorů vzhledem k cílové hodnotě v rámci Prioritní osy 6 Technická pomoc

	Indikátor	Cílová hodnota	Podíl naplňování vzhledem k cílové hodnotě
Výstupy	Počet podpořených projektů OP LZZ- PO 6	150 projektů	4 %
	Počet nově vytvořených/ inovovaných produktů	80 produktů	104 %
Výsledky	Počet úspěšných absolventů kurzů- celkem	3 000 absolventů	126 %
	Míra čerpání prostředků programu	100 %	35,8 %

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2013; vlastní zpracování

4.7 Souhrnné hodnocení čerpání finančních prostředků a věcného pokroku OP LZZ

4.7.1 Souhrnné hodnocení čerpání finančních prostředků z OP LLZ

Největší finanční alokace v programovacím období 2007-2013 byla určena pro Prioritní osu 2 Adaptabilita, naopak nejméně peněžní prostředků bylo určeno pro Prioritní osu 6 Technická pomoc.

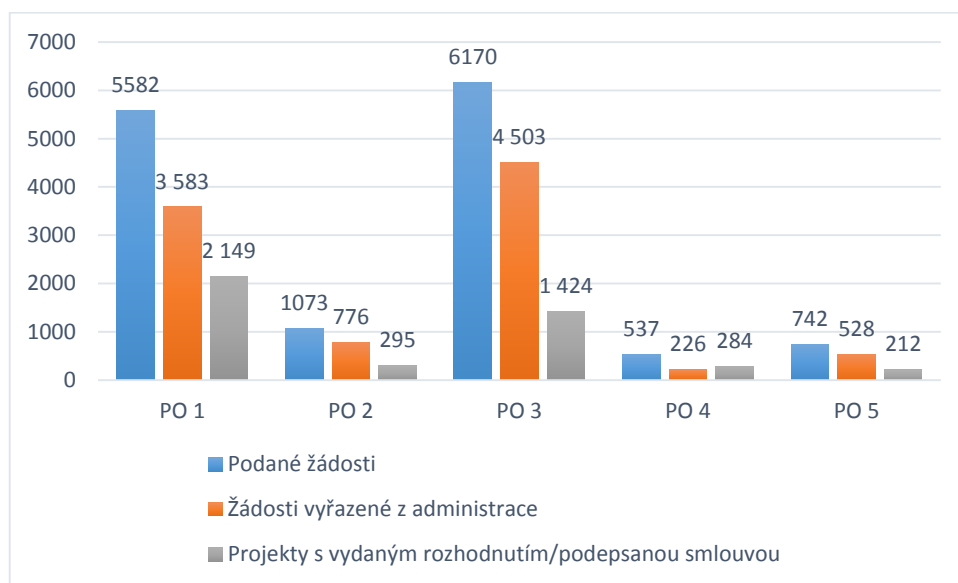
V roce 2008 došlo k největšímu nárůstu nově přijatých žádostí, a to v rámci Prioritní osy 1, v rámci níž bylo nově podáno 2 933 projektových žádostí. Stejně tak nejméně projektových žádostí bylo přijato v roce 2008 a to v rámci PO 4. Jednalo se pouze o 1 projektovou žádost. Pomyslnou první příčku v počtu nově schválených žádostí obsadila PO 1, a to díky 503 projektům, jež byly schváleny v roce 2013. Prvenství si PO 1 udržela i co se týče nejnižšího počtu schválených projektových žádostí, jež v roce 2012 představovaly pouze 3.

Kategorie individuálních projektů přijala největší množství žádostí v rámci PO 4, kde bylo podáno 444 projektů v hodnotě 5 914,6 mil. Kč. Naopak nejméně individuálních žádostí bylo evidováno u PO 5, kde bylo přijato pouze 10 žádostí v hodnotě 81,6 mil. Kč. Z tohoto počtu žádostí bylo kontrahováno pouze 40 % individuálních projektů, což z ní v rámci individuálních projektů činí nejméně úspěšnou osu. Naopak nejlépe si v objemu kontrahovaných žádostí vedla první prioritní osa, kde bylo úspěšně nasmlouváno 88 %

přijatých žádostí. Co se týče žádostí vyřazených z administrace, největší procento je evidováno v rámci 3 PO, kde bylo vyřazeno 33 % přijatých projektových žádostí. V rámci páté prioritní osy dosahuje procento vyřazených žádostí nulových hodnot a z tohoto hlediska tak pátou prioritní osu považujeme za nejméně úspěšnou.

Přehled žádostí podaných, žádostí vyřazených z administrace a schválených žádostí v rámci individuálních projektů, uvádí graf 4.1.

Graf 4.1: Údaje o individuálních projektech OP LZZ dle prioritních od počátku období k 3. 1. 2014

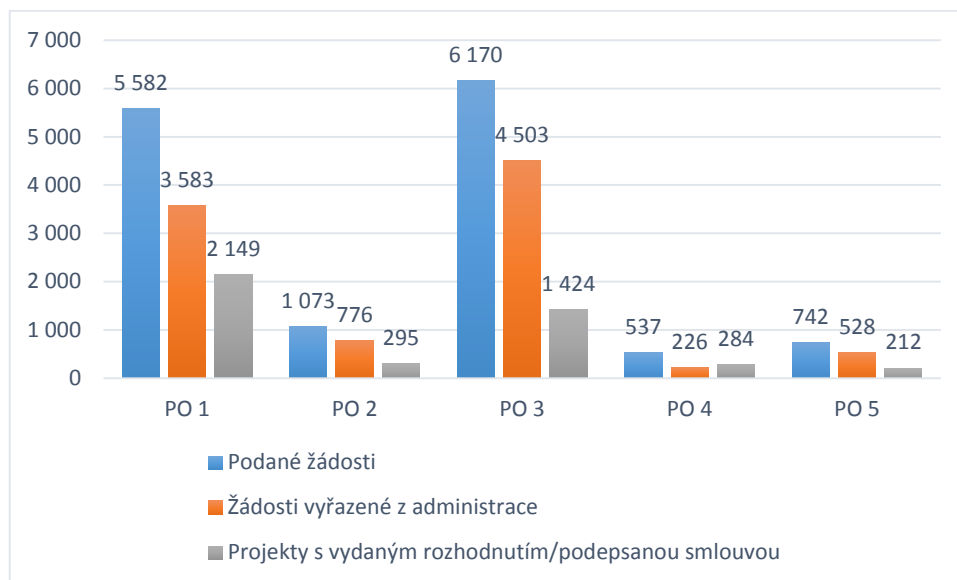

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014; vlastní zpracování

Odlíšná situace je v rámci **kategorie grantových projektů** kde 4 PO, dosahuje spíše negativních výsledků. Nejhorší se umístila v počtu podaných projektových žádostí, kterých bylo evidováno 537. Z těchto projektových žádostí bylo z administrace vyřazeno 42 % žádostí, což je naopak nejmenší procento vyřazených žádostí v rámci grantových projektů a v této oblasti ji tak považujeme naopak za nejméně úspěšnou. Nejvíce přijatých projektových žádostí bylo v rámci 3 PO, kde bylo přijato 6 170 žádostí o finanční podporu. Své prvenství si PO 3 udržela také, co se týče vyřazených projektů z administrace, jelikož bylo vyřazeno 73 % podaných žádostí. Nejvíce kontrahovaných žádostí vzhledem k počtu podaných žádostí bylo v rámci 4 PO, u níž bylo úspěšně kontrahováno 52 % přijatých žádostí. V rámci 2 PO bylo nasmlouváno pouze 27 % žádostí a z tohoto hlediska se tak jedná se o nejhorší prioritní osu v kategorii grantových projektů.

Přehled podaných žádostí, žádostí vyřazených z administrace a schválených žádostí v rámci grantových projektů, uvádí graf 4.2.

Graf 4.2: Údaje o grantových projektech OP LZZ dle prioritních os od počátku období k 3. 1. 2014

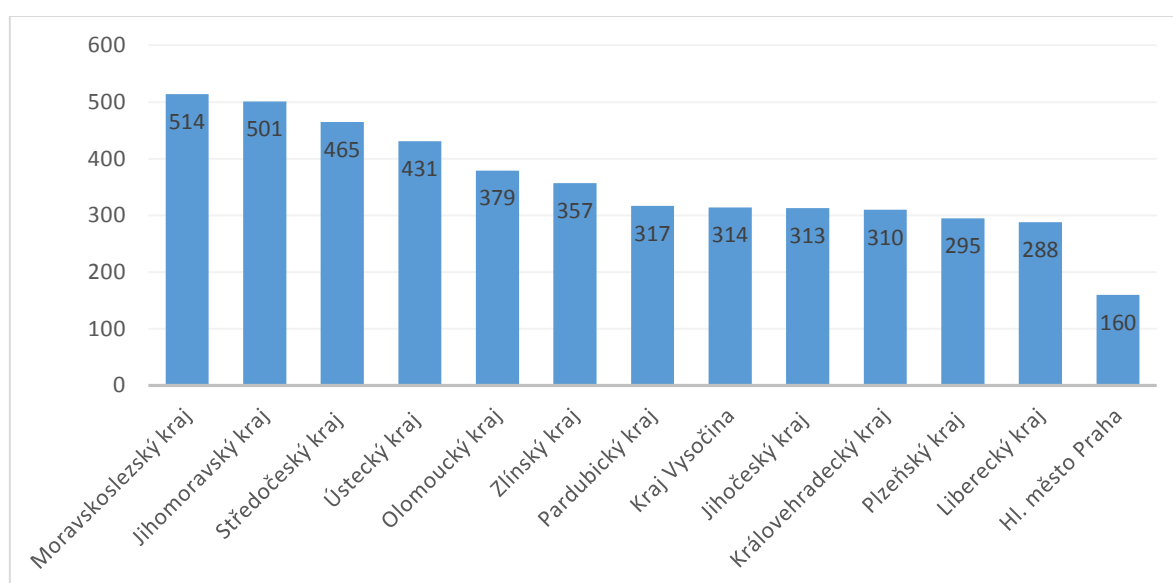
Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014; vlastní zpracování

Co se týče finančního objemu podaných žádostí pro oblast IP a GP si nejlépe vedla PO 5, v rámci níž počet podaných žádostí více než 4x přesahoval přípustnou alokaci prioritní osy. Hodnota těchto podaných žádostí byla ve výši 4 405,6 mil. Kč. I přestože finanční objem podaných žádostí byl druhý největší, vzhledem k přesahu finanční alokace prioritní osy, druhá prioritní osa dosáhla nejhorších výsledků. Objem podaných žádostí činil 24 832,6 mil. Kč, což představuje přibližně 123 % celkové alokace. V rámci objemu schválených prostředků si ovšem PO 2 vedla lépe než PO 5. U obou prioritních os dosáhl objem 103 %, vzhledem k nižšímu přesahu alokace v rámci druhé prioritní osy, ji můžeme označit za úspěšnější.

Nejvíce proplacených prostředků příjemcům v rámci IP a GG má v **rámci PO 3, a to 9 647,0 mil. Kč, tedy 65 % alokace PO**. Naopak nejhůře na tom vzhledem k objemu proplacených prostředků příjemcům je PO 2, jejíž výše činí 57 % finanční alokace prioritní osy, konkrétně tedy dosahuje výše 11 400, 2 mil. Kč. **Nejvíce certifikovaných prostředků bylo za sledované období v rámci PO 1.** V rámci této osy bylo předloženo **57,8 % alokace OP**, naopak nejhůře si stojí PO 5 v rámci, níž bylo k 3. 1. 2014 předloženo pouze 41 % celkové alokace PO.

Z pohledu územního hlediska, bylo nejvíce realizovaných projektů v Moravskoslezském kraji, kde bylo úspěšně realizováno 514 projektů, např. Zefektivnění služeb úřadů, Vzdělávejte se pro růst nebo Rekvalifikace pro Moravskoslezský kraj. Na pomyslnou druhou příčku dosáhl Jihomoravský kraj, kde bylo úspěšně podpořeno 501 projektů. Z grafu je patrné, že nejméně realizovaných projektů za sledované období bylo uskutečněno v hlavním městě. Hlavní město Praha ovšem primárně čerpá finanční prostředky z *Operačního programu Praha Adaptabilita*, a za kraj s nejméně realizovanými projekty tedy považujeme kraj Liberecký. Přehled počtu realizovaných projektů v rámci OP LZZ v jednotlivých krajích zobrazuje graf 4.3.

Graf 4.3: Přehled realizovaných projektů OPLZZ v jednotlivých krajích

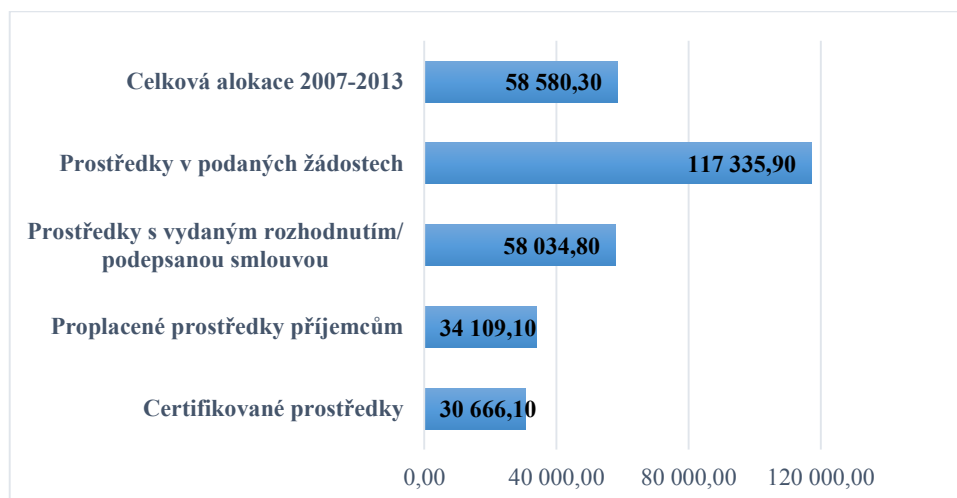

Zdroj: Evropský sociální fond, 2014; vlastní zpracování

Graf 4.4 zobrazuje údaje o stavu čerpání v rámci celého OP LZZ. Z grafu je patrný enormní zájem o operační program ze strany žadatelů, jelikož počet podaných žádostí dosahuje dvojnásobku přípustné alokace. Schválené projektové žádosti představují 99,1 % alokace celého operačního programu a je tak velmi pravděpodobné, že do roku 2015 budou úspěšně vyčerpány všechny peněžní prostředky OP. **Příjemcům bylo doposud proplaceno 58,2 % alokace a certifikováno bylo 52,3 %, což činí z OP LZZ třetí nejúspěšnější tematický OP.**⁷⁸

⁷⁸ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ref. 49

Graf 4.4: Údaje o stavu čerpání finančních prostředků z OP LZZ od počátku období k 3.1. 2014 (v mil. Kč)

Zdroj: Evropský sociální fond, 2014; vlastní zpracování

2.7.2 Souhrnné hodnocení věcného pokroku

Obecně lze říci, že se **daří naplňovat předsevzaté cíle jednotlivých indikátorů**. Problémy naplňování indikátorů jsou spíše ojedinělé a týkají se například indikátorů, jako je snížení dlouhodobé míry nezaměstnanosti specifických skupin.

Postupně jsou úspěšně naplňovány ukazatelé počtu podpořených projektů. Naopak přeplňovány u většiny prioritních os jsou indikátory počtu podpořených osob. Úspěšně se daří naplňovat také indikátor vytvoření nových produktů. Jednoho z nejvyšších pokroků je dosaženo v rámci úspěšných absolventů kurzů. Tento ukazatel je u většiny os (kromě 5 a 6) přeplňován. Velmi výrazného pokroku dosáhly také například indikátory zkrácení soudního řízení, jejichž dosažené hodnoty vysoce překračovali cílové hodnoty. Nejhoršího pokroku dosáhly ukazatelé dlouhodobé míry nezaměstnanosti starších osob, kde se dosažené hodnoty nepřibližují cílovým hodnotám ani zdaleka.

Situaci věcného pokroku OP LZZ tedy můžeme shrnout tak že, v mnoha oblastech došlo k výraznému pokroku a cílové hodnoty ukazatelů jsou mnohonásobně převyšovány. Existují však také ukazatelé, jejichž plnění zaostává a je jim nutné věnovat zvýšenou pozornost.

4.7.2 Vybraný příklad úspěšně realizovaného projektu v rámci OP LZZ

Vzdělávejte se pro růst- pracovní příležitosti

V průběhu let 2012 až 2015 je na území České republiky realizován projekt na podporu nezaměstnaných osob, *Vzdělávejte se pro růst- pracovní příležitosti*. Tento projekt je

realizován v rámci prioritní osy 2- oblast podpory 2.1 Posílení aktivních politik zaměstnanosti. Realizátorem projektu je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Partnerem projektu jsou Úřady práce ČR. Výše přidělené dosahuje hodnoty 6 542 971 004,00 Kč. Hlavním cílem tohoto projektu je působit proti dlouhodobé nezaměstnanosti prostřednictvím nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, jakými jsou veřejně prospěšné práce nebo společensky účelné pracovní místa. Přínosem tohoto projektu je především udržení a obnovení základních pracovních návyků, motivace k práci a získání peněžních prostředků z pracovní činnosti nikoliv ze sociálních podpor.

Podpora je cílena na ty uchazeče o zaměstnání, kterým pro jejich individuální charakteristiky nelze zajistit zaměstnání jiným způsobem. Zařazování účastníků do projektu probíhá pomocí Úřadů práce ČR v místě bydliště uchazeče o zaměstnání. Účastníky projektu tak jsou osoby nad 50 let, osoby do 25 let, osoby dlouhodobě nezaměstnané, osoby s nízkou kvalifikací a osoby bez praxe.

První dohody se zaměstnavateli byly v rámci projektu uzavírány od března roku 2014. V průběhu roku 2013 výrazně vzrostl zájem ze strany zaměstnavatelů, což vedlo k výraznému počtu uzavřených dohod a v návaznosti na to i k výraznému počtu podpořených osob cílových skupin. Tento stav je zachován i v roce 2014.

Doposud bylo k 30. 11. 2013 úspěšně podpořeno 36 618 osob. Toto číslo je složeno z 17 116 žen a 19 502 mužů.⁷⁹

⁷⁹ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Vzdělávejte se pro růst!- pracovní příležitosti. *Evropský sociální fond v ČR*. [online]. (2014-04-13). Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/projekty/vzdelavejte-se-pro-rust-pracovni-prilezitosti>

5 Závěr

V programovacím období 2007-2013 se stala podpora lidských zdrojů a zaměstnanosti jednou z prioritních oblastí celé regionální politiky. Podpora této klíčové oblasti, jež napomáhá ke zvyšování životní úrovně unijního obyvatelstva, byla realizována prostřednictvím cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Nejinak tomu je také v programovacím období 2014-2020, kdy se na zvýšení zaměstnanosti a tedy i zlepšení životní úrovně orientuje cíl Investice pro růst a zaměstnanost.

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost je jeden z osmi tematických operačních programů, prostřednictvím nichž mohla Česká republika čerpat evropské finanční prostředky v programovacím období 2007-2013. Hlavním cílem operačního programu je zvýšení zaměstnanosti lidí v České republice na úroveň 15 nejlepších zemí EU. Tohoto cíle je dosahováno prostřednictvím šesti prioritních os, které jsou orientovány na aktivní politiku trhu práce, začleňování sociálně znevýhodněných osob na trh práce či podporu mezinárodní spolupráce ve výše zmiňovaných oblastech. Pro operační program bylo vyčleněno 1,88 miliard EUR, což činí přibližně 7 % finančních prostředků určených z evropských fondů pro Českou republiku. Největší část finančních prostředků z celkové alokace OP LZZ bylo vyčleněno pro Prioritní osu 2 Adaptabilita, přibližně 34,5 %. Nejméně finančních prostředků bylo přiděleno pro Prioritní osu 6 a to 4 % z celkových zdrojů OP LZZ.

Cílem bakalářské práce bylo přiblížit čerpání finanční pomoci na podporu zaměstnanosti a lidských zdrojů prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. V letech 2008-2013 bylo nejvíce individuálních projektových žádostí přijato v rámci **PO 4**, kde bylo evidováno **444 žádostí v hodnotě 5 914 mil. Kč**. Největší procento kontrahovaných individuálních projektů je v rámci PO 1, kde bylo kontrahováno 88 % všech přijatých žádostí. V kategorii grantových projektů bylo nejvíce projektových žádostí evidováno v rámci PO 3, kde bylo přijato 6 170 žádostí. Čtvrtá prioritní osa si velmi dobře vedla, co se týče úspěšnosti podaných žádostí, která činí 52 %. Nejvíce proplacených prostředků příjemcům v oblastech IP a GG k 3.1.2014 bylo v rámci **PO 3 a to 9 647 mil. Kč** tedy přibližně 65 % alokace PO. Nejméně prostředků pak příjemci obdrželi v rámci PO 2, a to 11 400,2 mil. Kč, což představuje 57 % finanční podpory určené pro PO 2. Co se týče certifikovaných prostředků Evropskou komisí tak v rámci IP a GG, bylo nejvíce certifikováno 57, 8 % alokace PO 1. Nejnižší objem prostředků 41 % bylo certifikováno v rámci PO 5.

Z územního hlediska bylo doposud nejvíce projektů realizováno v Moravskoslezském kraji, kde bylo více či méně úspěšně realizováno 514 projektů. Nejméně peněžní prostředky z OP LZZ využil kraj Liberecký, který realizoval pouze 288 projektů. Ze strany žadatelů je o operační program enormní zájem, což je patrné z výše přijatých projektových žádostí, která dvojnásobně převyšuje přípustnou alokaci. Schválené projektové žádosti představují 99,1 % alokace celého operačního programu a je tak velmi pravděpodobné, že do roku 2015 budou úspěšně vyčerpány všechny peněžní prostředky. Doposud operační program vyčerpal 30 666,1 mil. Kč, tedy **52,3 % celkové alokace**. Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost tak můžeme označit za **třetí nejúspěšnější tematický operační program** v programovacím období 2007-2013.

Lze konstatovat, že stanovený cíl přiblížit realizaci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a zhodnotit čerpání programu v období 2008-2013, byl naplněn.

Z bakalářské práce je zřejmé, že podpoře lidských zdrojů a zaměstnanosti je v České republice věnována velká pozornost. Díky finančním prostředkům Evropské unie je možné neustále podporovat rozvoj lidských zdrojů, zvyšovat míru zaměstnanosti a tím přispět ke zvýšení životní úrovně obyvatelstva. Je tedy žádoucí oblast lidských zdrojů a zaměstnanosti neustále podporovat a pro nová programová období vytvářet odpovídající operační programy, které povedou ke zvýšení životní úrovně obyvatelstva.

Seznam použité literatury

Odborná kniha

1. KOTÝNKOVÁ, Magdalena a Otakar NĚMEC. *Lidské zdroje na trhu práce*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2003, ISBN 80-864-1948-7.
2. TOMŠÍK, Pavel a Jiří DUDA. *Řízení lidských zdrojů*. 1. vyd. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2011. ISBN 978-80-7375-556-0.
3. BROŽOVÁ, Dagmar. *Kapitoly z ekonomie trhu práce*. 1.vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2006. ISBN 80-245-1120-7.
4. HALÁSKOVÁ, Renáta. *Politika zaměstnanosti*. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, 2008. Spisy Filozofické fakulty Ostravské univerzity. ISBN 978-807-3685-225.
5. NOVOTNÁ, Martina. *Regionální politika EU*. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská. ISBN 978-802-4814-131.
6. WOKOUN, René, aj. *Výkladový slovník regionální a strukturální politiky Evropské unie*. 1.vyd. Praha: IFEC. ISBN 80-864-1218-0.
7. BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. 1.vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-111-6.
8. SKOKAN, Karel. *Evropská regionální politika v kontextu vstupu České republiky do Evropské unie*. 1.vyd. Ostrava: Repronis, 2003. ISBN 80-732-9023-5.
9. HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK. *Kohézní politika v širších souvislostech*. 1. vyd. Žilina: Georg, 2010. ISBN 978-80-89401-19-2.
10. MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. ISBN 978-80-87029-13-8.

Elektronické publikace

11. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Národní strategický referenční rámec. Strukturální fondy EU*. [online].2013. [cit. 2014-12-26]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/d477657e-61de-4e5a-98cc-e9afeb07ec62/NSRF_en_170707_bez_zmen_db_fin-tabulka.pdf
12. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost (červenec 2013). Evropský sociální fond v ČR* [online]. 2013. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/file/4976/>

13. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Výroční zpráva o provádění operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost 2012. Evropský sociální fond v ČR [online]. 2012. [cit. 2014-04-01]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/file/8676/>
14. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Měsíční monitorovací zpráva- prosinec 2008. *Strukturální fondy EU* [online]. 2009. [cit. 2014-04-01]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/6301801e-1c0d-46b4-b5d4-7824c9b32e5a/MMZ_2008_12_6301801e-1c0d-46b4-b5d4-7824c9b32e5a.pdf
15. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Měsíční monitorovací zpráva- prosinec 2009. *Strukturální fondy EU* [online]. 2010. [cit. 2014-04-01]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1b82cb54-045b-49b4-8bca-3c6b3381650a/MMZ_2009_12_1b82cb54-045b-49b4-8bca-3c6b3381650a.pdf
16. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Měsíční monitorovací zpráva- prosinec 2010. *Strukturální fondy EU* [online]. 2011. [cit. 2014-04-01]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/a88d067c-63c1-4b44-a739-b53078306c4f/MMZ_2010_12_a88d067c-63c1-4b44-a739-b53078306c4f.pdf
17. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Měsíční monitorovací zpráva- prosinec 2011. *Strukturální fondy EU* [online]. 2012. [cit. 2014-04-01]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1b6e59b8-56ac-4c5e-a1b2-d80e92ea4671/MMZ_2011_12_1b6e59b8-56ac-4c5e-a1b2-d80e92ea4671.pdf
18. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Měsíční monitorovací zpráva- prosinec 2012. *Strukturální fondy EU* [online]. 2013. [cit. 2014-04-01]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/16146302-4b12-40c9-83cd-83e1d51b95b2/MMZ_2012_12.pdf
19. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Měsíční monitorovací zpráva- prosinec 2013. *Strukturální fondy EU* [online]. 2014. [cit. 2014-04-01]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/1a7af95d-525c-4b88-94a1-bdcf6a3b02d7/MMZ_2013_12.pdf

Internetové zdroje

20. EUROPEAN COMMISSION. Eurostat European statistics. *Eurostat* [online]. 2014. [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database

21. BUSINESSINFO. Sociální politika v Evropské unii. *Bussinessinfo.cz* [online]. 2009. [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/socialni-politika-v-evropske-unii-5149.html#zele6>
22. EVROPSKÁ KOMISE. Další nástroje pro růst a zaměstnanost. *Evropa 2020*. [online].2014. [cit. 2014-01-26].Dostupné z: http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/eu-tools-for-growth-_cs.htm
23. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Evropský sociální fond v ČR. 2008. [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/evropsky-socialni-fond-v-cr>
24. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Příprava období 2014-2020. *Strukturální fondy EU* [online].2014. [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Kohezni-politika-EU>
25. EVROPSKÁ KOMISE. Politika soudržnosti 2014-2020. *Regionální politika-Inforegio*. [online].2013. [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/eligibility/index_cs.cfm
26. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Operační programy 2007-2013. *Strukturální fondy EU*. [online].2013. [cit. 2014-12-26]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013>
27. OPATRŇÝ, Martin. Fondy evropské unie ve finanční perspektivě. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR*. [online].2005. [cit. 2013-12-26]. Dostupné z:<http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2005/Fondy-Evropske-unie-ve-financni-perspektive>
28. BUSINESSINFO. Je definitivně jasné jak budou vypadat operační programy pro roky 2014-2020. *BusinessInfo.cz*. [online]. 2013. [cit. 2014-12-26]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/je-definitivne-jasne-jak-budou-vypadat-operacni-programy-pro-roky-2014-2020-44047.html>
29. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, OP Zaměstnanost 2014-2020. *Evropský sociální fond v ČR*. [online].2014. [cit. 2014-04-01]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/op-zamestnanost-2014-2020>
30. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. OP Lidské zdroje a zaměstnanost. *Evropský sociální fond v ČR* [online].2014. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/07-13/oplz>
31. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Prioritní osy. *Evropský sociální fond v ČR* [online].2014. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/07-13/oplzz/prioritni-osy>

32. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Vzdělávejte se pro růst! - pracovní příležitosti. Evropský sociální fond v ČR. [online]. (2014-04-13). Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/projekty/vzdelavejte-se-pro-rust-pracovni-prilezitosti>

Seznam zkratek

APZ	Aktivní politika zaměstnanosti
CAP	Common Agricultural Policy Společná zemědělská politika
CF	Cohesion Fund Kohézní fond
EAFRD	European Agricultural Fund for Rural Development Evropský fond pro rozvoj venkova
EIB	European Investment Bank Evropská investiční banka
EK	Evropská komise
EMFF	European Maritime and Fisheries Fund Evropský námořní a rybářský fond
ERDF	European Regional Development Fund Evropský fond pro regionální rozvoj
ES	Evropské společenství
ESF	European Social Fund Evropský sociální fond
ESIF	European Structural and Investment Fund Evropské strukturální a investiční fondy
EU	European union Evropská unie
EUR	Evropská unie
GG	Globální grant
GP	Grantový projekt
HDP	Hrubý domácí produkt

HND	Hrubý národní důchod
IP	Individuální projekt
IPA	Instrument for Pre-Accession Assistance Nástroj předvstupní pomoci
JASMINE	Join Action to Support Micro-finance Institutions in Europe Společná akce na podporu mikrofinančních institucí v Evropě
JASPERS	Joint Assistance to Support project in European Regions Společná pomoc při podpoře projektů v evropských regionech
JESSICA	Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas Společná evropská podpora udržitelných investic do městských obcí
JEREMIE	Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises Společné evropské zdroje pro mikropodniky až střední podniky
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní strategický a referenční rámec
NUTS	Nomenclature of Units for Territorial Statistics Klasifikace územních statistických jednotek
OP	Operační program
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OP PA	Operační program Praha- Adaptabilita
OP VK	Operační program Vzdělání pro konkurenceschopnost
PO	Prioritní osa
PPS	Parita kupní síly
RKaZ	Rekvalifikace a zaměstnanost
ŘO	Řídící orgán

SOZS

Společné obecné zásady společenství

Seznam tabulek

Tabulka 3.1	Finanční alokace regionální EU v České republice v programovacím období 2007-2013
Tabulka 3.2	Rozdělení peněžních prostředků podle jednotlivých prioritních os
Tabulka 3.3	Srovnání OP Zaměstnanost a OP LZZ
Tabulka 3.4	Specifické cíle a jejich prioritní osy OP LZZ
Tabulka 3.5	Celkový rozpočet OP LZZ v EUR
Tabulka 4.1	Údaje o GG,IP a GG k 3.1. 2014 v rámci PO 1
Tabulka 4.2	Údaje o stavu čerpání v rámci Prioritní osy 1 Adaptabilita od počátku období do konce roku 2013 (v mil. Kč)
Tabulka 4.3	Podíl naplňování indikátorů vzhledem k cílové hodnotě v rámci prioritní osy 1 Adaptabilita k 28.2. 2013
Tabulka 4.4	Údaje o GP, IP a GG k 3.1.2014 v rámci PO 2
Tabulka 4.5	Údaje o stavu čerpání v rámci Prioritní osy 2 Aktivní politiky trhu práce od počátku období do konce roku 2013 (v mil. Kč)
Tabulka 4.6	Podíl naplňování indikátorů vzhledem k cílové hodnotě v rámci Prioritní osy 2 Aktivní politiky trhu práce k 28. 2. 2013
Tabulka 4.7	Údaje o GP, IP a GG k 3. 1. 2014 v rámci PO 3
Tabulka 4.8	Údaje o stavu čerpání v rámci Prioritní osy 3 Sociální integrace a rovné příležitosti od počátku období do konce roku 2013 (v mil. Kč)
Tabulka 4.9	Podíl naplňování indikátorů vzhledem k cílové hodnotě v rámci Prioritní osy 3 Sociální integrace a rovné příležitosti k 28. 2. 2013
Tabulka 4.10	Údaje o GP, IP a GG k 3. 1. 2014 v rámci PO 4
Tabulka 4.11	Údaje o stavu čerpání v rámci Prioritní osy 4 Veřejná správa a veřejné služby od počátku období do konce roku 2013 (v mil. Kč)
Tabulka 4.12	Podíl naplňování indikátorů Prioritní osy 4 Veřejná správa a veřejné služby k 28. 2. 2013
Tabulka 4.13	Údaje o GP, IP a GG k 3. 1. 2014 v rámci PO 5
Tabulka 4.14	Údaje o stavu čerpání v rámci Prioritní osy 5 Mezinárodní spolupráce od počátku období do konce roku 2013 (v mil. Kč)
Tabulka 4.15	Podíl naplňování indikátorů v rámci Prioritní osy 5 Mezinárodní spolupráce k 28. 2. 2013
Tabulka 4.16	Údaje o GP, IP a GG k 3. 1. 2014 v rámci PO 6

Tabulka 4.17	Údaje o stavu čerpání v rámci Prioritní osy 6 Technická pomoc období do konce roku 2013 (v mil. Kč)
Tabulka 4.18	Podíl naplňování indikátorů vzhledem k cílové hodnotě v rámci Prioritní osy 6 Technická pomoc

Seznam grafů

Graf 2.1	Rozdělení peněžních prostředků pro programovací období 2014-2020
Graf 3.1	Rozdělení finančních prostředků OP LZZ podle jednotlivých prioritních os
Graf 4.1	Údaje o individuálních projektech OP LZZ dle prioritních os od počátku období k 3. 1. 2014
Graf 4.2	Údaje o grantových projektech OP LZZ dle prioritních os od počátku období k 3. 1. 2014
Graf 4.3	Přehled realizovaných projektů OPLZZ v jednotlivých krajích
Graf 4.4	Údaje o stavu čerpání finančních prostředků z OP LZZ od počátku období k 3.1. 2014 (v mil. Kč)

Seznam obrázků

Obrázek 4.1 Schéma průběhu čerpání finančních prostředků

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních přestavení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 9. května 2014

Válová

Radka Válová

Seznam příloh

Příloha č. 1: Oblasti podpor jednotlivých prioritních os

Přílohy

Příloha č. 1: Oblasti podpor jednotlivých prioritních os OP LZZ

Prioritní osa	Oblast podpory	Specifické zaměření oblasti podpory
Prioritní osa 1- Adaptabilita	1.1 Zvýšení adaptability zaměstnanců a konkurenceschopnosti podniků	Příspěvek ke zvýšení úrovně kompetencí a odborných znalostí zaměstnanců a zaměstnavatelů.
	1.2 Zvýšení adaptability zaměstnanců restrukturalizovaných podniků	Podpora politik a nástrojů, které povedou ke zvýšení prevence nezaměstnanosti restrukturalizovaných podniků.
Prioritní osa 2- Aktivní politiky trhu práce	2.1 Posílení aktivních politik zaměstnanosti	Pomocí nástrojů APZ přispět ke zvýšení zaměstnanosti nezaměstnaných a sociálně vyloučených osob.
	2.2 Modernizace institucí a zavedení systému kvality služeb zaměstnanosti a jejich rozvoj	Modernizace a zkvalitnění služeb zaměstnanosti.
Prioritní osa 3- Sociální integrace a rovné příležitosti	3.1 Podpora sociální integrace a sociálních služeb	Napomáhat k sociálnímu začlenění sociálně vyloučených osob a osob ohrožených sociálním vyloučením.
	3.2 Podpora sociální integrace romských příslušníků	Podpořit sociální integraci romských komunit a to pomocí usnadnění přístupu ke vzdělání, zaměstnání a investiční podpoře.
	3.3 Podpora sociálně vyloučených skupin na trhu práce	Podpořit integraci sociálně vyloučených osob a usnadnit jejich přístup na trh práce.
	3.4 Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce a sladění pracovního a rodinného života	Příspěvek k odstranění nerovnosti mužů a žen v přístupu na trh práce a příspěvek k vytváření příznivých podmínek pro sladění pracovního a rodinného života.
Prioritní osa 4- Veřejná správa a veřejné služby	4.1 Posilování institucionální kapacity a veřejné správy	Zvýšení transparentnosti, otevřenosti a zefektivnění správních úřadů, celků a jejich zaměstnanců.
Prioritní osa 5- Mezinárodní spolupráce	5.1 Mezinárodní spolupráce	Podpořit mezinárodní spolupráci a partnerství v oblasti lidských zdrojů a zaměstnanosti.

Zdroj: Evropský sociální fond, 2013; vlastní zpracování